

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: 2876 CORTLANDT.

NO. 272. — ŠTEV. 272.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 19, 1918. — TOREK, 19. NOVEMBRA, 1918.

VOLUHE XXVI. — LETNIK XXVI.

Kralj Albert v Bruselju

KO BO BELGIJSKI KRALJ V SPREMSTVU KRALJICE VKORAKAL V BRUSELJ, TEDAJ BO PO CELI BELGIJI VLADALO VELIKANSKO VESELJE.

Kralj Albert in kraljica Elizabeta sta tekom vojne prenesla več trpljenja in nevarnosti kot pa katera druga knežja dvojica, kajti ves čas vojne sta bila skoro neprestano v ognju.

Od začetka vojne se je belgijski kralj junaško vstavljaval Nemcem. "Mladi in veliki kralj moje male dežele", je pisal o njem belgijski pisatelj Maeterlinck, "je na lep način zadrževal v sebi trdno voljo svojega naroda".

Ko je z zaničevanjem zavrnil nemški poziv, da bi Belgija odstopila od svoje lastne nevarnosti in dovolila nemškim armadam prehod skozi deželo, je 4. avgusta 1914 predložil v belgijski poslanski zbornici naslednjo poslanico: "Naša domovina je v nevarnosti. Naj zaslavimo na vas poziv, moji bratje. V tej važni uri mora biti ves narod enega mišljenja. Sklepal sem obe zbornici, da podpirati vlado s tem, da se izjaviti, da bodeta neomajano obdržali sveto rodoljubje naših očetov. Zivela neodvisna Belgija!"

Takoj je prevzel poveljstvo nad belgijsko armado in odšel na fronto. Bil je navzoč pri junaški obrambi Liege in predsednik Poincaré mu je podelil vojaško medaljo za zasluge. Ko je prejšnji nemški cesar poslal osebno poslanico z zahtevom, da se trdnjava preda, je Albert lakonično odvrnil: "Poskusi".

Bil je tudi v Louvainu in pri junaški armadi za časa nesrečnega umikanja. Tekom bombardiranja Antwerpena je vodil obrambo mesta. Ko je vodil svojo vojsko proti Antwerpenu, se je razletel šrapnel 10 evljev od njegovega avtomobila in zadnje kolo je bilo razbito. V vojaškem aeroplanu se je dvignil, da opazuje boj in Nemece so streljali nanj in ob tej priliki je rekel: "Nikdar ne bom zapustil svoje armade."

Po padcu Antwerpena se je nahajal pri svoji armadi, ko se je branila ob obrežju. "Moja koža ni več vredna kot vaš", je rekel, ko so mu generali svetovali, da se naj umakne iz zakopov na varno. "Moje mesto je v bojni črti".

Trdovraten je bil pri obrambi zadnje pedit belgijske dežele, ko je armada s svojim hrbiom stala ob morju. Svojega glavnega stana ni premaknil iz Furnes, dokler šrapnel ni razbil poslopja. Nekega dne se je šrapnel razletel nekaj čevljev od okna, pri katerem je sedel. "Nima nobene bojazni", piše o njem nek poročevalec, "Svojih vojakov ne zapusti. Je navadno jed kot vojaki, preobleče hlače, ako ima priliko, dela 18 ur na dan in štiri noči je spal vozeč se v avtomobilu."

Celo hudo zimsko kampanjo leta 1915 je bil na fronti; hodil od mesta do mesta, kjer je bil najhujši artilerijski ogenj; pogosto ni nosil niti suknje. Hiša, v kateri je stanoval do pred kratkim s svojo ženo, je najpriprostejša hiša v vasi.

Skozi celo vojno je bil vedno v veliki nevarnosti kot navaden vojak. Prvo leto vojne je bil njegov šofer podkupljen in ga je poskušal peljati v nemško črto. Kakor se poroča, ga je kralj sam vstrlel. V strelnih jarkih je bil nevtrasten; kadil je cigareto ali pa se pogovarjal z vojniki, ko so šrapneli pokali okoli njega.

Kraljica Elizabeta je bila vredna nevtrastnega moža in kralja. Takoj v pričetku vojne je peljala svoje otroke v Anglijo, kjer jih je pustila v oskrbi Lorda Curzona, sama pa se je vrnila v Belgijo in ostala vedno blizu glavnega stana. Mnogokrat je bila izpostavljena bombardiranju iz aeroplanov.

Pogosto je obiskala strelne jarke in tudi prvo bojno črto. Ko se je nahajal belgijski glavni stan v La Panne, je otvorila veliko vojaško bolnišnico, kjer je oskrbovala 1600 ranjenih vojakov. Bolnišnica je bila samo dve uri od bojne črte in v njej so se zdravili najnevarnejši slučajji.

Kraljica se je učila v Lipskem zdravilstva in dosegla doktorat zdravilstva. Ni samo nadzorovala bolnišnico, temveč je tudi kot spretna zdravnica sama obvezovala rane. Vse njene dvorne dame so na njeno prošnjo postale bolniške strežnice.

In letošnjo jesen, kako smo z veseljem v duhu spremljali junaške Belgijce na njihovem zmagovalnem pohodu; Belgijce, ki so rešili Pariz, Anglijo, svet. Zadnje dni v septembra se je pričela velika belgijska ofenziva pod vodstvom kralja Alberta. Zadnje dneve smo vedno čitali poročila o zmagovitih belgijski vojski. Gotovo je kralj zadnje štiri leta pogosto ponavljal besede: "Vse je izgubljeno, le čast je rešena." Zljaj je zopet rešeno vse.

Nikdar pa ga ni zapustil pogum. Pred štirimi leti, v onih težkih dneh v decembru 1914 je v trdnem prepričanju rekel proroške besede: "Nekega dne bom na čelu belgijske armade vkorakal v Bruselj". Danes ni več kralj brez dežele in njegove sanje so se izpolnile.

PRESTOLONASLEDNIKOV BE...

Haag, Nizozemski, 18. novembra. — Navzile mnogim zadržilom iz Nemčije, da je bil prejšnji prestolonaslednik Friderik Viljem umorjen, ali pa da se ne ve za njegovo bivališče, je danes ob treh popoldne prekoračil nizozemsko mejo pri Vroenhoven, prišedši iz Spa.

Kakor pripovedujejo očividci, so prestolonaslednika spremljali trije častniki in 10 vojakov ki so bili oboroženi od pet do glave. Družba je prišla v treh sivih avtomobilih ter so vozili čez mejo s tako naglico, da jih straža ni mogla vstaviti. Prestolonaslednik se je peljal proti palači poveljnika v Maastrichu z vsem svojim orožjem. Šofer je rekel, da ni še nikdar v svojem življenju vozil s tako naglico.

Prestolonaslednik je bil v vojaški uniformi z vsemi odlikovanji, toda bil je zelo potr ter, kakor pravi neka priča, "je izgledal kot utopljena podgana". Kadil je cigareto in rekel nekemu častniku "Verdamme Bande. Deutchland is verloren. Alles is verloren. Es ist verreckt". (Prokleta družba, Nemčija je izgubljena. Vse je izgubljeno. Vse je razvidno, da je in-)

izgubljen. Neumno je).

Prestolonaslednik je rekel, da nima nikakih vesti o svojih bratih, ki se še vedno nahajajo v Nemčiji, in da je bivša cesarica nevarno bojna v Potsdamu in da misli, da ji bo delavski in vojaški svet dovolil odpotovati iz Potsdama. Pri vsem tem pa je prestolonaslednik imel dober tek. Rekel je, da bi bil odpotoval že prej, da pa je moral še prej izročiti poveljstvo svojemu nasledniku.

Pri poveljniku je bila cela družba razorožena. Prestolonaslednikova žena je danes popoldne s svojimi otroci pri Roermond, severno od Maastricha, z avtomobilom prišla čez mejo in je takoj odpotovala na grad grofa Wolfa Metternick.

Žrtve influence.

Washington, D. C., 18. nov. — Španska influenza je pobrala v Ameriki več ljudi kot pa svetovna vojna. Skupno število žrtv sicer ni znano, vendar pa je bil objavljen izkaz 64. mest s skupnim prebivalstvom 23 milijonov ljudi. Iz bal. Nemčija je izgubljena. Vse je izgubljeno. Vse je razvidno, da je in-

Pobijanje velikih Nemška mornarica Lakota na Dunaju

boljševiki so vrgli pet velikih knezov živih v vodnjak. — Nato so vrgli ročne bombe. — Piše Carl W. Ackermann.

Omsk, Sibirija, 17. novembra. Čeho-Slovaki so našli pet trupel velikih knezov v vodnjaku v Allispavievku. Med njimi je bilo tudi truplo Konstantina Konstantinoviča, katerega ženo imajo zaprti boljševiki v Permu.

Kakor pripovedujejo Čeho-Slovaki, so boljševiki odpeljali vse kneze iz Perma in so jih žive vrgli v čevljev globok vodnjak. Nato so vrgli za njimi ročne bombe.

V gozdu blizu Ekaterinburga kjer je bil umorjen car, so našli 65 nepokopanih trupel. Bili so vodilni ekaterinburški meščani, katere so boljševiki postrelili.

Predsednik provizorične vlade Avksentjev je rekel, da je prvi pogoj, da bo imela vlada uspeh da jo zavezniki priznajo. Ako pa hoče popraviti deželo, katero so razdeljali boljševiki, je treba oblike, gospodinskih potrebščini in municije.

Boljševiki ne morejo vzdržati dalje kot do januarja, kajti Nemčija, Avstrija in Turčija jih ne bodo več moglo podpirati; brez te pomoči pa boljševiki ne morejo zdržati.

Amerika še ni storila mnogo za Sibirijo. Izven Vladivostoka ni pomagala Rusom, toda Sibirija je preiskovala že mesec dni in se še preiskuje, medtem ko se ni storilo ni, razun načrta.

Človeku ni treba dolgo biti v Omsku, da vidi, da je potrebno, da bi Amerika nemudoma prišla z ekonomsko pomočjo, katero Rusi tako zelo potrebujejo in pričakujejo.

Ali bodo zavezniki priznali provizorično vlado? Vsklad se tako vpraša, ko je prepotoval Sibirijo. Odgovor je zelo težaven, kajti nikdo ne ve, kaj se godi v evropski Rusiji.

Omska vlada je dobro jedro, okoli katerega bi se lahko stvorila bodoča ruska vlada. To je dober začetek z narodovo ooro. Ako se bo razvila v močno vlado, je odvis od zaveznikiške postopanja v tem času. Zavezniki lahko napravijo ali porazbijejo omsko vlado. Tekom nekaj tednov se mora izvedeti za zaveznikiško odločitev.

BOLGARSKA REPUBLIKA.

Na Grškem se je izvedelo, da so Bolgari ustanovili republiko. — Republikanska armada.

Atene, Grška, 18. novembra. — Semkaj so došla poročila o izpremembi režima na Bolgarskem ter o proklamaciji republike, dasirvanje ta poročila še niso oficijelno potrjena. Splošno mnenje tukaj je, da je poročano ustnovljenje republike na Bolgarskem nadaljnja poteza od strani Bolgarske, da se s tem izogne gotovim odgovornostim v zvezi z vojno.

V poročilu iz Kodanja z dne 2. novembra se je glasilo, da je mladi kralj Boris odstopil in da je ustanovil Stambulovski, vodja agrarne stranke, vlado kmetov. V poročilu iz Curiha ob istem času se je glasilo, da poveljuje Stambulovski republikanski armadi 40.000 mož.

Vseh teh poročil se ni nikdar oficijelno potrdilo in od 2. novembra naprej se je malo izvedelo o dogodkih na Bolgarskem.

Luena pobrala od 8. oktobra do 9. novembra 82.306 ljudi.

Skupna izguba v vojni se je neoficijelno cenila na 100 tisoč mož. Ker znašajo smrtni slučajji v izgubah okoli 45 odstotkov, tedaj je bilo ubitih okoli 45 tiso ameriških vojakov; potemtakem je za špansko boleznijo umrlo skoro še enkrat toliko Amerikancev kot pa jih je padlo na bojišču.

Nemška mornarica je odpipla, da se preda zaveznikom. — Največja predača brodovja v zgodovini.

London, Anglija, 18. novembra. Ta teden bo svet pričal največje predače brodovja v zgodovini.

Veliko brodovje nemških bojnih ladij, križark in rušilev je v ponedeljek ob petih zjutraj odpipla iz pristanišča na neznan kraj, kjer ga bo sprejelo angleško brodovje pri katerem se bodo nahajali tudi ameriški in francoski zastopniki.

Neka brzojavka iz Berlina, poslana v Amsterdam, navaja take na teh ladij. Bojne ladije: Kaiser, Kaiserin, Koenig Albrecht, Kronprinz Wilhelm, Prinz Regent Luitpold, Markgraf, Grosser Kurfuerst, Bayern, Friedrich der Grosse.

Težke križarke: Hindenburg, D-rfflinger, Seydlitz, Moltke, Von der Tann.

Lahke križarke: Bremen, Brummer, Frankfurt Koeln, Dresden, Emden.

Pogojji premirja zahtevajo 10 bojnih ladij, 6 težih križark, 8 lahkih križark in 50 rušilev najnovejše vrste.

Nemška križarka Dresden je bila potopljena pri Falklandskih otokih, Emden pa v Indijskem oceanu. Najbrže so Nemei zgradili nove ladje in jim dali imena potopljenih ladij.

Sporazum med Jugoslovani

Med Jugoslovani je prišlo do sporazuma. — Konferenca v Ženevi. Narod bo odločil po plebiscitu.

Washington, D. C., 18. nov. — Ravnatelj oficijelnega informacijskega urada v Washingtonu profesor Vojeslav M. Jovanović podaja podrobnosti sporazuma, da katera je prišlo 7. novembra med jugoslovanskimi deželami pod avstro-ogrsko vlado in kraljevino Srbijo v Ženevi v Švici.

Delegati na konferenci so bili predsednik jugoslovanske skupine in avstrijskem državnem zboru dr. Anton Korosec in dva druga člana zagrebškega narodnega sveta dr. Čingrija in dr. Korović, srbski ministri predsednik Pašić, predsednik jugoslovanskega odbora v Londonu dr. Trumbić.

"V pisanih spomenici, ki je bila predložena na konferenci", pravi profesor Jovanović, "so prosili delegati iz Zagreba srbsko vlado, da prizna narodni svet v Zagrebu kot najvišjo oblast v državi, ki je bila pred kratkim ustanovljena v mejah srbsko-hrvaško-slovenskega naroda, ki je bil do zdaj del avstrijsko-ogrskemu monarhiji ter kot najvišjega poveljnika brodovja te države, dokler niso izvršene formalnosti konečnega zedinjenja s Srbijo.

Nadalje so prosili, da bi zavezniki priznali jugoslovanske čete za bojujoče se čete in zaveznikom prijateljske ter da dajo dr. Trumbiću popolno oblast, da predstavlja Narodni svet v Zagrebu pred zaveznikiškimi vlada, dokler ni vstvarjen skupni organ, ki bo zagotovil skupno diplomatsko zastopstvo.

Konferenca je soglasno in z navdušenjem pozdravila vstvarjenje skupnega ministristva združenih Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Konferenca je tudi razglasila, da ni več nikakih notranjih političnih ali običajnih mej v celem srbskem, hrvaškem in slovenskem ozemlju. Krajevna vlada jugoslovanskih dežel v tem času ne bo izpremenjena. Izpremembe, ki se bodo morale zgoditi, bo določila narodna skupščina.

Konferenca je nadalje protestirala proti postopanju italijanskih oblasti v jugoslovanskem ozemlju. Ta važna izjava je nov dokaz absurdne govornice, katere je razširila sovražna propaganda in ki so volijo bodočo vlado."

Na Dunaju je lakota. — Prebivalstvo pa vendar zaupa v Wilsona, da bo poslal hrane.

Dunaj, Avstrija, 17. novembra. Poročevalec Ass. Press, ko je šel skozi avstrijsko zemlje za umika jočo se armado, je povsod našel red. Vojaki in drugi poskušajo pozabiti vojno. Njihovo upanje je obrnjeno na predsednika Wilsona od katerega pričakujejo, da jim bo nazlo prišel na pomoč s hrano. Samo na ta način ostane ljudstvo mirno in se vzdržuje red.

V poročilih o nasilnih činih med novo republiko in prejšnjim cesarstvom je mnogo pretiravanja. Poročevalce se je pristo vozil z vlakom ali pa hodil peš, pa nikjer ni našel nikakega znamenja nasilja ali pa požara. Poročila o nasilju v Linču, Gradcu in drugod so bila napačna.

Avstrijska armada se v lepem redu umika, razun enega dogodka v nekem jugoslovanskem mestu kjer se je le preneglo poskušalo razorožiti vojake.

Dunaj je poln življenja. Gledališča so polna in prevladuje edini strah, da se bo pomanjkanje nadaljevalo, ker ne dajo hrane niti Madžari, niti Čehi, niti Jugoslovani.

Avstrija ne more še dalje ostati brez kruha. Kruha najbolj primanjkuje. Položaj glede hrane je v Nemčiji boljši kot pa v Avstriji.

MASARYK.

Masaryk bo posloval na mirovni konferenci kot svetovalec ameriških odposlancev.

Bazel, Švica, 18. novembra. — Domneva se, da bo dospel Tomáš Masaryk, predsednik čeho-slovaške republike, v Prago v pričetku decembra. Po kratkem bivanju v Pragi bo odšel na mirovno konferenco, kjer bo zastopal svojo deželo ter posloval kot svetovalec ameriških delegatov glede zadev, tika-kojih se Slovanov.

Pariz, Francija, 18. novembra. Anton Korosec, predsednik jugoslovanskega narodnega sveta, provizorične vlade v jugoslovanskih deželah ki so bile preje avstro-ogrskse, se nahaja v Parizu, da u stvari stih z zaveznikiškimi vlada-mi. —

Pri nekem banketu, katerega se je priredilo v New Yorku na čast odhajajočemu predsedniku Masaryku, je izjavil slednji, da političnih uspehov, katere so dosegli Čeho-Slovaki, ni pripisovati političnim voditeljem naroda, temveč njemu vojakom. Kriza je našla politične voditelje popolnoma nepripravljeni, a vojaki so določili vprašanje pravic Čeho-Slovakov v družini naroder.

Razdejana nemška banka.

London, Anglija, 18. novembra. Iz Ten-tisina se poroča, da so neznane osebe prejšnji teden z dnu-mitom razstrelile nemško-azijsko banko v Pekingju.

Straža angleškega poslaništva je poskušala pogasiti ogenj, pa je manjkalo vode, vsled česar je banka do tal zgorela.

naše pot tudi v ameriško časopisje, da prišlo do spora med srbsko vlado in jugoslovanskim odborom v Londonu ter na novo vstvarjenim narodnim svetom v Zagrebu. Srbska vlada je že oficijelno obvestila zaveznikiške vlade, da je srbska vlada priznala zagrebški narodni svet kot postavni zastopnik Srbov, Hrvatov in Slovencev v bivši dvojni monarhiji ter pušča Jugoslovonom teh dežel popolno svobodo, da s plebiscitom naznanijo, ako žele zveze s Srbijo.

Srbija je vedno zastopala princip, da vsak narod določi svojo usodo in tako dela tudi sedaj. Srbska vlada ne misli razširiti svoje oblasti nad ozemlje izven Srbije, kjer prebivajo Jugoslovani. Dana jim bo popolna svoboda, da si izvolijo bodočo vlado."

Predsednik pojde v Evropo

OFICIJELNO SE JE OBJAVILO, DA BO PREDSEDNIK WILSON ODPOTOVAL V EVROPO TAKOJ PO ZASEDANJU KONGRESA. — PREDSEDNIK BO OBRAZLOŽIL SVOJE NAZORE PRI OTVORJENJU MIROVNIH POGAJANJ. — POTOVAL BO NA AMERIŠKI BOJNI LADIJI.

Washington, D. C., 18. novembra. — Predsednik Wilson bo pristotvoval otvorilnim sejam mirovne konference. To se je danes zvečer oficijelno objavilo. Odpotoval bo neposredno po sestanku rednega zasedanja kongresa dne 2. decembra.

Oficijelno obvestilo iz Bele hiše je naslednje: — Predsednik bo odpotoval v Francijo neposredno po otvorjenju rednega zasedanja kongresa v namenu, da se vdeleži razprav ter uravnave glavnih točk mirovne pogodbe.

Ni vrjetno, da bi bilo zanj možno ostati skozi celo zasedanje formalne mirovne konference, a njegova navzočnost v pričetku je potrebna v namenu, da se izogne s tem očitivnim nedostatkom razpravljanja potom kabla pri določanju velikih obrisov konečne mirovne pogodbe, glede katerih je treba njega na vsak način vprašati za svet.

Predsednika bodo seveda spremljali delegati, ki bodo zastopniki Združenih držav skozi celo konferenco. Imena delegatov se bo kmalu objavilo.

Kako dolgo bo ostal predsednik v Evropi, tega menda sam ne more reči. Dosedaj se še ni objavilo časa za pričetek mirovne konference, vendar pa prevladuje tukaj splošno mnenje, da se seje ne morejo pričeti preje kot proti koncu meseca decembra.

Če se bo to storilo, bo predsednik odsoten iz dežele najmanj en mesec ali pa še dalje.

Kake načrte ima predsednik glede svojega obiska v Evropi, razen prisotvovanja pri otvorilnih sejah mirovne konference ter posvetovanja z zastopniki zaveznikiških narodov, dosedaj še ni znano. — Brez dvoma ga bo spremljala njegova žena ter se domneva tukaj, da bo razven Pariza, kjer se bodo vršile konference, obiskal tudi London ter najbrž tudi Bruselj in Rim.

Domneva se, da bodo sprejeli v Evropi predsednika na način kot se je sprejelo še malo mož v javnem življenju. Pozdravili ga ne bodo le kot predsednika Združenih držav ter vrhovnega poveljnika ameriške armade in mornarice, temveč tudi kot glavnega zagovornika svetovne demokracije.

S svojim obiskom v Evropi bo ustanovil predsednik dva precedenta ali prejna slučajja. On bo prvi predsednik Združenih držav, ki se bo vdeležil mirovne konference za uravnavo vprašanj, porajajočih se iz vojne, v kateri je nastopila Amerika, in drugič bo prvi predsednik, ki bo zapustil Združene države tekom svojega termina.

Da je prišel od tega sklepa se je zgodilo, kot se domneva, na podlagi prigovarjanj Lloyd Georgea in Clemenceaua ter drugih evropskih državnikov.

Principije in pogoje, katerim je dal izraza predsednik so sprejeli vsi zaveznikiški narodi ter centralno-zaveznikiški kot temelj, na katerem naj se zopet ustanovi mir, ter se domneva, da si žele evropski državniki njegove navzočnosti raditega, da se izdelala uporabo teh principiev v njegovi navzočnosti.

Predsednik bo pristotvoval otvorilnim sejam mirovne konference, na katerih se bo utgovilo širše principije uravnave, vendar pa ne bo ostal pri poznejših podrobnih razpravah glede različnih vprašanj. To bo delo komisarjev, katere bo kmalu imenoval, da zastopajo Združene države.

Predsednik Wilson ni prvi predsednik, ki je zapustil teritorialno ozemlje Združenih držav. Predsednik Harrison je bil ob neki priliki v Canadi in predsednik Taft je obiskal tako Canado kot Mehiko. Predsednika Taft in Roosevelt sta se mudila v Panami.

Štroški vojne.

Washington, D. C., 18. nov. — Stroške vojne za vse vojskujoče se do 1. maja tekočega leta so ocenili na 175.000 milijonov. Do konca tega leta bodo znašali približno dvesto tisoč milijonov.

V vojaške in mornariške svrhe vseh vojskujočih se je izdalo do 1. maja 132.000 milijonov. Ostanek predstavljajo obresti za dolgove itd.

Prvih pet mesecev vojne je stalo 10.000 milijonov. Leta 1915 so poskožili stroški na 26.000 milijonov; leta 1916 so se povečali na 38.000 milijonov in leta 1917 na 60.000 milijonov, kar velja tudi glede tekočega leta.

150.000 milijonov skupnih vojnih stroškov se je pokrilo s pomočjo vojni h posojilo in sorazmerno le malo potom obdajanja. Javni dolg glavnih zaveznikiških sil znaša približno 105.000 milijonov dolarjev ali več kot dvakrat toliko kot skupni javni dolg četverozeve.

Letne obresti za ta skupna posojila bodo znašale deset tisoč milijonov.

Povratak vojakov.

London, Anglija, 18. novembra. Prve ameriške čete, ki bodo odpotovale domov na podlagi podpisa premirja, bodo one, ki so nastanje ne sedaj v Angliji ter štejejo 18 tiso mož. Prvi oddelki bodo odšli v teku enega tedna in tekom desetih dni bo cela mla na poti proti domu.

PETAİN V METZU.

Pariz, Francija, 18. novembra. Oficijelno se naznanja, da bodo jutri francoske čete, katere bo vodil general Petain, vkorakale v Metz. Pozneje mu bodeta s svojimi armadami sledila general Mangin in general Castelnau.

V nedeljo pa bo maršal Foch na čelu zaveznikiških armad imel slovesen vohod v Strassburg.

Poroča se, da je bil imenovan za governerja v Metzju general Maudhuy, ki je doma iz Lotarinške. General Bourgeois pa je bil imenovan za governerja v Strassburgu.

Muehlhausen, Lotaringija, 18. novembra. — Nikdo ne more popisati zmaganostnega vkorakanja francoskih čet v to mesto in nikdo ne more izraziti divjega veselja množice, ki je polnila ulice in pozdravljala osvoboditelje. Na vojake so metali cvetje in dajali jim tobak, ko so korakali po mestu.

General Hirschauer, ki je bil rojen v Muelhausenu, je vodil vojsko. Ljudje so poljubljali vojaške zastave.

Solf in boljševizmo.

London, Anglija, 18. novembra. Tnkaj se je ujeo dolgo brezzlično brzojavko, katero je podpisal dr. Solf in ki je naslovljena na ameriško, angleško, francosko in italijansko vlado.

V brzojavki prosil Solf, naj se o-milji pogoje premirja, tikajče se zasedanja levega brega Rena, kajti v drugačnem slučaju bo Nemčija vednob olj zapadla boljševizmu, kar bi gotovo postalo nevarno za sosedne države.

"GLAS NARODA" PUBLISHED DAILY. (Slovenian Daily.) ... Place of Business of the corporation and address of above offices: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Predsednikova proklamacija

Washington, D. C., 17. novembra. — Predsednik Wilson je izdal danes naslednjo proklamacijo, s katero določuje četrtek dne 28. novembra kot Zahvalni Dan. — Že dolgo je bila naša navada obrniti se v jeseni leta z zahvalo in molitvijo k vsegačnemu Bogu za njegove številne blagoslove in usmiljenja proti nam kot narodu.

Predaja nemških ladji

Zastopniki nemške bojne mornarice so se pogodili z angleškim admiralom za predajo ladji. — Zastopani so bili tudi Zeppelin in podmorski čolni. London, Anglija, 17. novembra. — Admiral Sir David Beatty, poveljnik angleške bojne mornarice, je v petek zvečer sprejel nemškega admirala von Meurerja in druge nemške mornariške zastopnike na krovu poveljniške ladje Kraljica Elizabeta v Firth of Forth.

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio. Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik neizplačanih smrtin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

Kajzerland

Za časa vlade Viljema II. niso imeli Nemci svojega faterlanda. To je bilo tedaj ko so začeli prihajati ogromne množice ameriškega vojskovanja v Francije. Nemčija je vedela, koliko vojakov in municije ima in je vedela, da ji ne bo to, kar ima na razpolago, zadostovalo. Nemška vlada je prepovedala nemškemu časopisju priobčati vesti o zavezniških zmagah.

Dopisi

Widen, W. Va. Hudo je bil prizadet naš tukajšnji peclarski klub. Obiskala nas je influenza skoro vse od kraja ter pobrala iz naše srede nam priljubljenega rojaka in sorodnika Johna Dolenea. Po 14dnevni mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, je v nedeljo 10. novembra mirno v Gospodu zaspal. Pogreb se je vršil 12. nov. v Charlestown, W. Va., po katoliškem obredu.

Anglesko pokupila vso avstralsko volno. "Daily Chronicle" poroča iz Melbourne: Angleška vlada je po kupila vso, v Avstraliji pridelano volno za čas vojne in eno leto po vojni. Avstralija ima ogromno ovac. Samo volna dveh stribz znaša sto milijonov funtov sterlingov.

Izgubljena vest

(Nadaljevanje.) Kakor nalašč je bil tržni dan: iz sosednjih vasi so se prihajali kmetje z vozovi, in mestni nadzornik Lovce se je odpravljal v svoji lastni osebi na trg, vzdrževati red.

— Ne, napasti me je morala kakšna bolezen! — je dognal Lovce in se odpravil brez kljunačev s praznimi rokami domov. Vrača se domov in Lovka žena ga že čaka in misli: — Bog ve, koliko kljunačev mi prinese danes moj ljubi mož!

ga Lovca nekaj obsedlo. Zato mu pomaga, da se sleče in spravi v kupa. Potem ga napoji z dobro juho. Šele čez četrto uro se oddalji od njega v prednjo sobo in premišljuje: — Čaj, pogledam v njegov plašč; morebiti se najde v žepih kakšen novič!

Shodi in demonstracije

V New Yorku se bo vršil prihodnjo nedeljo važen shod, katerega se bodo vdeležili v velikem številu Slovenci, Hrvati in Srbi. Namen tega shoda bo, pojasniti našemu narodu, na kak način naj nastopi proti neupravičenim zahtevam italijanske vlade ter na kakšen način in kje naj dokaze, da je zemlja, katero nam hočejo vzeti, naša, da je bila in da mora naša ostati.

Dolžnost newyorških Jugoslovanov

— Vsi na shod v nedeljo popoldne! Ta poziv naj prevpije vse druge in naj rodi v srcu vsakega za vest, da se mora vdeležiti shoda ter velike demonstracije proti poskusu gotovih italijanskih faktorjev, ki delajo na to, da bi se Slovincem in Hrvatom vzelo tisto, kar je zanje največje važnosti — namreč velik kos pritrorske in slovenske zemlje.

Edy, Minn. Da ne bodo rojaki po Strie Samovi deželi mislili, da se je ta strašna morilka influenza in nje zvesta pomočnica pljučnica izgnala naše naselbine, hočem nekoliko o tem poročati. Dasi je Ely mala naselbina, ker šteje nekako 5000 prebivalcev, vendar je od 21. oktobra pa do 11. novembra, to je v 20. dnevih, kruta morilka spravila 64 oseb v prerani grob. Seveda s tem ni rečeno, da so bili to sami Slovenci ali Slovenke, ti slučajni so bili med vsemi narodnostmi, živčimi v Ely. Sedaj je že nekoliko ponehalo, tako da ni več toliko smrtnih slučajev. Smelo trdim, da največ smrtnih slučajev je med Slovenci.

Prvi je postal žrtev te strašne morilke naš dobro poznani rojak Anton Jakič, ki zapuščal ženo in 3 nedorastle otroke ter eno sestro tukaj, v stari domovini pa staršev. Bil je dober soprog svoji soprogi in skrben oče svojim otročičem. Star je bil šele 32 let.

A Solution of the Yugoslav Question

Dr. Joseph Goričar.

The following statement was given by Dr. J. Goričar to a representative of "Glas Naroda":

I have been for over 14 years in the diplomatic service of Austria-Hungary and have been for two years in the Courts of Vienna. I was employed in the following consular posts: Paris, Jassy, Constantza, Bucharest, Berlin, Odessa, Belgrade, Nish, Pittsburgh, Denver, San Francisco and again in Berlin.

I tendered my resignation from Rome in December 1914 which was accepted by Emperor Francis Joseph in January 1915. I came to America as immigrant in February 1915, and have taken out my first papers on the 20th of March 1915, in Chicago.

I left the diplomatic service of Austria Hungary because of my conflict with the Foreign Office in regard to the war. Being a Slav, I have strongly opposed making war on the Slavs, and was consequently accused by Count Berchtold, the Foreign Minister, of being a Russophile. I have asked to be placed before a Court Martial, but was refused justice on the ground that my trial would make too much unpleasant stir because I was too well known in many countries. At the first opportunity I left Berlin, my last post and have ever since devoted nearly all my time to the cause of the Allies, giving much important information to the Russian and French embassies in Rome in 1914, and during my stay in America to the French Embassy in Washington; also disclosing the Pan-German conspiracy in America 1915 and 1916, having been on the staff of the Providence Journal in Providence, R. I.

With the exception of the last year, 1917, when I was employed as clerk and later as laborer in the Carnegie Steel Mills, in Pittsburgh, Pa., I have given all my time and thoughts to the Allies, making my own living and although offered recompense for my service, have never taken a single cent. I was offered a position in the diplomatic service of two allied powers, one of them being Serbia.

Before speaking of how the troublesome Yugoslav question should be solved to bring peace in the southern part of the former empire of Austria-Hungary and in the Balkans, I must say first what should not be done.

The United States of America and her Allies must take as the guiding principle at the peace conference the axiom: "The Balkans to the Balkanians"; that is, the whole Balkan Peninsula, which is considered by the greatest authorities in geography, as extending from the Mountain crests of the Julian Alps east of the Soča (Isonzo) — River to the mouth of the Danube, embracing all the territory between the Adriatic and the Black Sea, bounded on the north by the River Drava and the Danube, should be left to the peoples who inhabit it.

As a logical consequence of the above, it follows that the United States and her Allies must establish as another axiom that no great power shall be permitted to annex any of the territories included in the Balkan peninsula, especially not a power which is neither by race nor religion related to any of the people of that geographic unity. As Russia, Austria-Hungary and Germany are definitely out of the long protracted diplomatic Balkan struggle, it follows naturally that this must apply also and especially to Italy which is neither by race nor religion warranted to annex any of the territories on the eastern shores of the Adriatic.

According to the census of December 31st, 1910, the lands which Italy claims as "Italia Irredenta" on the eastern shores of the Adriatic are overwhelmingly Yugoslav with the exception of the so-called "Littoral". But even in the "Littoral" there is a Slav majority.

In the "Littoral" (comprising as it does the counties of Gorica, Gradiška, Trieste and Istria) there are 437,385 Yugoslavs as against an Italian population of 356,495.

Specifying the above figures we find there are in the counties of Gorica-Gradiška 154,750 Yugoslavs as opposed to 90,119 Italians.

In Istria there are 220,232 Yugoslavs as against an Italian population of 145,525.

In Trieste there are 60,074 Yugoslavs as against an Italian majority of 118,959.

In the city of Gorica there are 10,792 Slovenes against 14,812 Italians.

The Austrian-Hungarian census does not take account of the mother-tongue or "native tongue" but makes its calculations only on the basis of the "language of daily intercourse". Every census is therefore, calculated to underrate the Slovenes. The Austrian ballot, which is the most modern voting system in existence, is a most striking proof of the above contention, correcting the figures in favor of the Slovenes both in Gorica and Trieste.

In the province of Carinthia whose Southern part is Slovene, there are no Italians.

In Carniola there are only 369 Italians as against Slovene population of 490,978.

In Croatia, only the town Rieka (Fiume) has, according to the same census, an Italian population of 28,078 as against a Croat population of 18,128; these figures having been compiled by the local Italian Municipal Board.

In other towns of the Croatian "Littoral" there is absolutely no Italian population to speak of.

As for Dalmatia the figures of the above census are as follows:
Serbo-Croats 610,669
Other Slavs about 2,000
As against an Italian population of 18,028

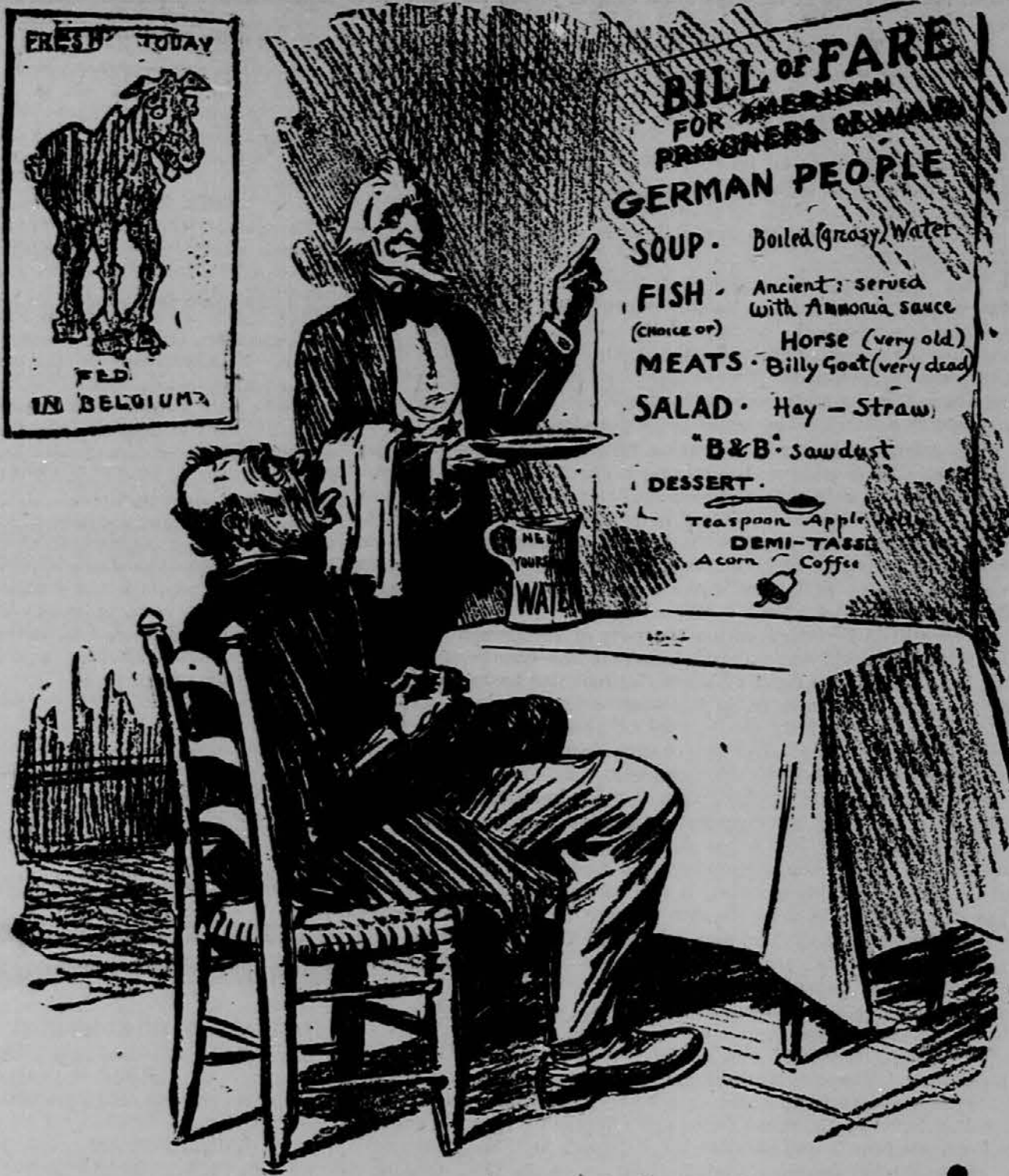
Yet, in spite of those facts Italy claims not only the whole of the Austrian "Littoral" (Gorica-Gradiška, Trieste, Istria), but also a part of Carinthia and a great part of Carniola, a part of Croatia and the greater part of Dalmatia and also the whole Dalmatian Archipelago or the thousand islands of Dalmatia.

These are the facts as far as the ethnology of these regions is concerned.

Has Italy historically and culturally better rights to these regions or territories claimed by her as "Italia Irredenta"?

In the first place, it must be said that according to the Wilson Doctrine historical rights cannot be considered. President Wilson himself has declared in one of his latest peace utterances, that the boundary line between Italy and the newly to be created Yugoslavia will be drawn along clearly recognizable ethnographic lines. — Besides, if historical rights would come into operation, then Italia Irredenta would have to be claimed by Austria, Hungary, Turkey, Croatia and Serbia as well, as in the long run of the last 2,000 years this area was the most coveted prize of European and Asiatic conquerors and colonial exploiters (conquistadores). In the early part of history these regions belonged partly to the great Roman Empire. The first recorded inhabitants were the Illyrians. In the middle of the 7th Century the Slavs immigrated into these countries and have been ever since in possession of them, although in the course of time they passed under the domination of different conquerors.

For six centuries, these regions were forming part of the Byzantine Empire, from 530 to 1102 A. D. But the Byzantine rule was only

Nemec hoče od zaveznikov hrane in stric Sam mu smeje pnuja to, kar je Nemeec dajal ameriškim vojnim jetnikom ter tudi drugim jetnikom, predvsem ruskim, ki so umirali od glada v nemških jetniških taboriških. Prav bi bilo, če bi se v resnici zgodilo tako! Zavezniki pa niso maščevalni ter bodo pomagali Nemeem.

a nominal one. Constantine Porphyrogenete states in his book "De Administrando Imperio" that the Dalmatians in 887 A. D. destroyed a fleet dispatched against them by Venice, and for a century exacted tribute from the "Queen of the Adriatic".

Moreover, the Yugoslavs have occupied in their migration the plains of Venice up to the Tagliamento and even to this day there are some 40,000 Slovenes living in the Province of Venetia. Therefore the Slavs would have just as much of a historical claim to Venetian territory from Italy.

If Italy bases her claims on the historical rights as derived from the Roman Empire, then she will have to claim, in addition to it, the greater part of Western and Middle Europe.

Admitting for a moment, that the theory of historical rights can be applied in the present case — contrary to all proclamations of President Wilson, — has Italy a better chance to base her claims to the above mentioned Yugoslav territory on the fact of the Venetian domination?

The Republic of Venice has always coveted the Eastern shores of the Adriatic. Throughout the middle ages, she was making attempts to conquer the Slav lands. The Venetian dominion was an episode in the history of the Yugoslavs just as was the Turkish domination. Also the Turks could on the basis of historical rights make similar claims to the Italians.

Italy, being a modern creation, never owned a part of any of the lands described as Italia Irredenta, and least of all not a part of the lands inhabited for thirteen centuries by the Yugoslavs.

The best proof, that this Yugoslav lands must be taken as a national entity of their own was given by Napoleon the Great who after the Peace of Schoenbrunn founded the "pays Illyrien" (Illyria) out of the provinces claimed now by Italy, that is Carniola, Carinthia (the Southern Slav part), Croatia, Trieste, Gorica-Gradiška, Dalmatia, Istria, the republic of Ragusa.

This "Terre-Irredente" Napoleon did not include with Italy.

Can Italy claim the possession of these lands on the basis of cultural rights? — Never. The mere fact that some coast localities of Dalmatia have an "Italian character" does not prove anything. That the architecture of buildings looks like Italian, does not give any right for annexation of the whole territories inhabited by peoples of Slav race. There was a time when the whole architecture of New England was Greek. Could the Greeks claim possession of the New England states on that ground?

The culture in those lands is Slav and purely Slav. This Western Branch of the great Slav race, living on the cross-roads of three cultures, Latin, German and Slav, have developed a Slav culture of their own.

(To be continued.)

Viljem se bo vrnil.

London, Anglija, 18. novembra. Potsdamski delavski in vojaški svet je izvedel, da se namerava Viljem Hohenzollern vrniti v Nemčijo, ker so na Nizozemskem veliki nemiri. Berlinski Lokal-Anzeiger pravi, da mu bo najbrže dovoljeno vrniti se.

Viljemov sin princ Eitel Fridrik je pozival svoje tovariše pri potsdamski garniziji, da se naj postavijo na razpolago novi nemški vladi.

Bivia nemška cesarica se je v

aeroplanu pripeljala na Nizozemsko.

Neko poročilo iz Maarn na Nizozemskem pravi, da je grof Karol Bentinek, sin grofa Godarda Bentinek, v soboto nekemu časnikarskemu poročevalcu rekel, da njegov oče ni vedel, ako namerava priti Viljem, dokler ga ni nizozemska vlada telefonično vprašala, ako bi hotel sprejeti begunca. Grof je v to privolil, smatrajoč to za svojo dolžnost do vlade.

Grof Bentinek je v veliki zadregi zaradi svojega gosta, kajti slišal je že mnogo očitani, zlasti ša ker je bil v ozki zvezi z Angleži.

Grof Karol pravi, da je njegov oče vprašal Viljema:

"Koliko časa mislite ostati?"

"To je odvisno od nizozemske vlade", je odvrnil Viljem.

Foch je povabljen v Ameriko.

Newyorški župan John Hylan je povabil maršala Focha, da obišče New York. Poslal mu je po kablu naslednjo brzojavko:

"Ali bi moglo prebivalstvo mesta New York imeti ta privilegij in čast, da Vam osebno izrazi, kako visoko Vas cenim in ali ne bi hoteli sprejeti povabila, da ste njegov gost, da Vas počasti zaradi čudovitih uspehov, katere so dosegle zavezniške armade pod Vašim vrhovnim vodstvom?"

Veliko smo Vam dolžni, ker ste deležni zmage, demokracije nad avtokracije. V imenu občine Vam nudim svobosćine mesta, kar predstavlja le slabotni zraz našega globokega spoštovanja in občudovanja.

Karol je jokal.

Curik, Švica, 18. novembra. — Nek visok dostojanstvenik, ki popisuje odstop cesarja Karola na gradu Eckartsau, pravi, da se je protivil podpisati listino, dokler ga ni pregovoril kardinal Čerch Slednjič je privolil in se je pri tem bridko jokal.

Vojaki so napadli grad Goedoeloe v namenu, da pomore cesarsko družino, toda cesarju in cesarici se je posrečilo, da sta pobeignila v Eckartsau.

Car ni mrtev.

London, Anglija, 18. novembra. Poročevalec lista Morning Post inktor Marsden, ki je bil v avgustu aretiran v angleškem poslaništvu in je bil dva meseca zaprt v trdnjavi sv. Petra in Pavla, javlja iz Petrograda, da bivši ruski car Nikolaj nazivlje nasprotnim zatrdilom, ni mrtev.

Bavarska kraljica ni mrtva.

London, Anglija, 18. novembra. Iz Monakovega se javlja, da poročilo o smrti bavarske kraljice ni bilo resnično, pač pa je kraljica nevarno bolna.

Vprašanje delavskih plač

WASHINGTON JE VZNEMIRJEN VSLED IZJAVE GOMPERSA, DA SE BODO DELAVCI BORILI ZA OHRANJENJE DOSEDAJNIH PLAČ. — PRIZADETJE JE 8,000,000,000 MOŽ.

Washington, D. C., 17. novembra. — Izjava Samuela Gompersa v Laredo, Texas, da se bodo delavci borili za vzdržanje prednosti z ozirom na plače in delavni čas, katere so dobili tekom vojne, je povzročila veliko presenečenje v administrativnih in kongresnih krogih v Washingtonu, ker je prišla prav ob času, ko stojijo vsi državni departamenti lice v lice s problemi progresivne ali v enaki meri napredujoče demobilizacije vojnih industrij.

Do sedanjega časa se je držalo vprašanje znižanja plač v ozidju, ker se ni smatralo za pametno pospešiti razpravo, ki bi se razvila v ostru nasprotstvu, ob uri, ko je bilo sodelovanje z vseh strani največje važnosti.

Sedaj, ko se je dvignilo vprašanje, pa se najbrže ne bo dalo zavleči spopada nazaj. Ne glede na polje spora, na katerem se srečujeta interesa delodajalca in delavca, je mnenje tukajšnjim ekonomov, da more le ena stvar vzdržati plače na prejšnji višini potem, ko b oponahalo vrvenje vojne.

To bi se moglo zgoditi potom kake umetne uravnave, poton katere bi se držalo cen za življenske potrebščine na sedajni veliki višini. Ne pozna se pa tudi, kako bi se moglo udeležiti to ter se tudi kaj takega ne smatra za zaželjivo. Vsled tega je pričakovati znižanja plač ter obenem tudi znižanja cen.

To se bo zgodilo seveda stopnjema.

Eden izmed vzrokov, da se je povišalo plače v gotovih slučajih za dvojno, so bile visoke cene za življenske potrebščine. Vsako poznejše padanje cen za potrebščine bi vsled tega zmanjšalo moč argumentov, katere se je navajalo za potrebo visokih plač.

Velik del moške sile civiliziranega sveta je bil odgnjen produkciji in vojne industrije, v namenu, da zadoste potrebam armade, so tekmovali med seboj za delavce, dokler se ni ustanovilo vladnega delavskega urada za ustaljenje teh razmer ter izločenje tekmovalja med različnimi panogami.

Celo departamenti v Washingtonu, kojih posebna naloga je sestavljati delavske statistike, so v dvomu glede števila mož v vojnih industrijah, katere je treba demobilizirati. Število teh mož se je cenilo od 3 do 5 milijonov.

Če se doda k temu može v armadi, bo znašalo število ljudi, katere se bo konečno demobiliziralo, ne manj kot osem milijonov. Ta demobilizacija se je že pričela ter se jo bo počasi povečevalo, tako v armadi kot v industrijah. Mogoče je, da bo povpraševanje po produktih te dežele iz opustošenih dežel tako veliko, da bodo mogle mirovne industrije absorbirati celo to število demobiliziranih mož.

Na drugi strani pa se bo to tudi tikalo višine plač, soglasno s postavo dobave in povpraševanja.

Senator James A. Reed iz Missouri, ki je bil vdeležen pri številnih kongresnih preiskavah, ki so se pečale s povečanjem plač v vojnih industrijah, je eden izmed onih v Washingtonu, ki je mnenja, da bodo padle delavske plače obenem s cenami za življenske potrebščine.

— Ne želim stopiti v razpravo z Mr. Gompersom glede tega, kar je rekel v svojem govoru, — je rekel danes, — vendar pa je moje mnenje glede tega vprašanja naslednje:

— Kupna sila dolarja je zelo padla po celem svetu. To je v prvi vrsti pripisovati velikanskemu napihnenju svetovnega cirkulacijskega sredstva. V soglasju s tem je bilo zaznamovati navidezno povečanje vrednosti, a to povečanje je bolj navidezno kot resnično, kajti dojem se je plačalo več denarja, ga dejanski ni bilo na razpolago, dolar za dolar kot v času, predno se je pričela vojna.

Vsakemu človeku, ki misli, mora biti jasno, da se bodo skrčile tudi cene, ko se bo vrnila stara denarna vrednost. To se bo seveda tikalo tako cen, katere se plačuje za delo kot cen, katere se plačuje za druge stvari.

Eno ekonomsko dejstvo, katero se ponavadi pregledja, je to, da izvanredno visoke plače ne pomenijo, da so se razmere delavca izboljšale vsled tega. Plače je treba meriti po tem, kar se zanje lahko kupi. Kr je treba vsako stvar ustvariti z delom, se mora cena vsake stvari zelo povečati, če se plačuje za delo visoke plače. Konečno pa delavec ni dosti na boljšem kot bi bil v normalnih razmerah.

Dejstvo je, da so cene vsake vrste relativne in glavna stvar, za katero bi moral vprašati delavce, je, da se z njim dobro postopa. — Delavec ima pravico zahtevati to in vsak drugi element v občini. Dejanski, govornjeno na široko in neoziraje se na majhen odstotek postopavečev, so vsi ljudje v Združenih državah koristno zaposleni. Delavci so. — Vsakdo izmed njih ima pravico pričakovati dobro priliko za življenje.

Pri novi uravnavi, ki je potrebna, da se pride z vojnega na mirovni temelj, naj bi ljudje vseh razredov skušali storiti svoj del na patriotičen način. Noben poseben razred bi ne smel skušati, da dobi kake posebne prednosti iz vojne. To ni bila vojna tega ali onega razreda ali sloja. To je bila vojna — ameriškega naroda. Zmaga pa je tudi zmaga — ameriškega naroda in noben poseben razred ali sloj našega naroda ni storil več kot so storili drugi sloji.

Pri prehodnu na mirovni temelj bi ne smelo biti nikake agitacije, nikakega poskusa zanetiti boj ter dobiti posebne prednosti. Pri demobilizaciji morajo vsi postopati s takim domoljubnim čutom kot so postopali pri mobilizaciji za vojno.

Iz Avstrije

Dunajčanje se hranijo s kostanjem. Trpeji so večje pomanjkanje kot po drugih mestih.

London, Anglija, 18. novembra. "Nisem videl boljše vizma v ozemlju, katerega je zasedla Italija" piše nek časnikarski poročevalec. "Mnogo se je o tem govorilo, toda videti ga ni bilo." Poročevalec je po dolgem ovinku, da se je umaknil glavne umikajoče se armade, prišel na Dunaj.

"Vojaki so prihajali v brezkonni vrsti", piše dalje. "Najbolj čuden med njimi pa je bil mir. Ni čudno, kajti vojaki so bili po posej utrjeni in bili so tihi kot zemlja okoli njih."

Vsi so še nosili znake, da se je videlo, h kateremu oddečku je kolo pripadal. Mnogi pa so vrgli proč orožje.

Položaj glede živeža je na Dunaju je zelo resen. Včeraj sem šel po mestu z nekim Angležem, ki dobro pozna mesto. Rekel mi je, da se večina prebivalstva hrani s kostanjem. Vsi zakladi in kronski dragulji se nahajajo na svojih običajnih prostorih. Cesar je vzel 74-PO Washington Street, New York, N. Y.

seboj samo svojo osebno lastnino."

Zahteve Luksenburžanov.

Amsterdam, Nizozemsko, 18. novembra. — Iz Luksenburga se poročila, da je poslanska zbornica zahtevala, da referendum določi bodočo obliko vlade. Zbornica želi, da bi se velika vojvodinja zdržala za časa referendumu vseh vladnih činov.

Liberalci in socialisti pa zahtevajo, da velika vojvodinja odstopi in se dežela rzglasi za republiko. —

"Bela kuga" razsaja predvsem med delavskim narodom. Ali jo more pododetati otrok po svoji materi? — Odgovor nato najdete v SLOVENSKO - AMERIŠKEM KOLENDARJU za leto 1919.

Previdne gospodinj

Imajo doma vedno eno steklenico

Dr. Richterjevega

PAIN-EXPELLER

Zaželjivo sredstvo za vrnitev pri reumatiznem bolečinah, prehladu, zavratniškju itd.

Jedino prav s varstvene znamke sidra.

25c. a 50c. v lekarnah in nasprotno od

P. AD. RICHTER & CO.

74-PO Washington Street, New York, N. Y.

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 29 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEK, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzorik: NIKOLAJ POVSLEJ, 1 Grab St., Nurey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzorik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. 1, Bononga, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNİK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, oziroma njih uradniki so nujno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Expressih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslavljajo: Blaž Novak, Title Trust & Guarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Kdo nasipava pesek javnosti v oči?

Glavni tajnik SSPZ., katerega je menda notranjost SDPZ. bolj znana kot glavni odbornikom SDPZ., skuša v njegovem odgovoru in pojasnilu priobčenem v glasilu SSPZ. šte. 90 javnosti prepričati, da so le trditve glavnega odbora (oziroma tajnika) SSPZ. v izvajanju o položaju SDPZ. resnične.

Ker je šel glavni odbor (oziroma tajnik) SSPZ. v svojem komentarju k inicijativi društva šte. 20 preko mej resnice, sem si štel v dolžnost neresnico odvracati s fakti.

Naj tudi jaz od moje strani zaključim s tem, da vstrajam pri tem, kar sem jaz tozadevnega izjavil v zavesti zadostnega poznanja organizacije.

Na tem mestu naj utemeljim le moje trditve glede čarterja SDPZ. s sledečo izjavo:

Secretary of Slovenska Svobodnomselna Podporna Zveza interposed an objection to the organization of Slovenska Delavska Podporna Zveza in that it was incorporated by the Court of Common Pleas of Cambria County, Pennsylvania and therefore was an organization having authority to act only in the county of its organization. This argument is not only fallacious but is preposterous and ridiculous. An examination of the charter of our organization discloses the fact that the decree provides that the incorporators and their associates shall be a corporation upon the recording of said decree. A further examination of the articles of incorporation will disclose that the decree has been recorded in compliance with the law.

Under the laws of the State of Pennsylvania, every corporation has equal rights with every other organization, but the methods of forming corporations are two, namely: by application to the Governor, and by application to the Courts.

These two methods of forming the corporation are prescribed by the Act of the General Assembly of the Commonwealth of Pennsylvania of the fifteenth of July, 1897, P. L. 283, Section 1, and roughly divides the two classes of corporations into those not for profit and those of the second class are for the profit of the incorporators and their associates. In case a corporation of the first class is formed, the application is made to the Court of Common Pleas of the county in which the principal place of business of said corporation is to be located, and in the case of those of second class, the application must be made to the Governor. Among corporations enumerated as those of the classes under said Act is: "Nine": The maintenance of a society for beneficial or protective purposes to its members from fund collected therein".

It will be noticed that the method of obtaining a charter is controlled by the above and that after the securing of the charter, whether it be a corporation of the first or second class, it is "a corporation" within the meaning of the word "corporation" as used through the laws of the Commonwealth of Pennsylvania.

Sub-division Nine of Section 1, of the Act of 1897 above referred to has been supplemented, however, by the Act of the 6th of April 1893, which provides for the erection and incorporation of beneficial societies, this being the act under which Slovenska Delavska Podporna Zveza was incorporated. The Act gives to beneficial associations which obtain a charter under the provisions thereof, the following powers:

First: — To have succession by its corporate name perpetually subject to the power of the general assembly under the constitution of this commonwealth.

Second: — To maintain and defend judicial proceedings.

Third: To make and use a common seal and alter the same at pleasure.

Fourth: To be capable of taking, receiving, purchasing, holding and transferring real and personal property for the purpose of its incorporation and for no other purpose.

Fifth: — To elect, appoint and remove the officers and agents for the management of its business and carrying out its objects, and to allow them a suitable compensation.

Sixth: — To make a constitution and general laws for the management of its affairs, not inconsistent with the constitution and laws of this state, and to alter and amend "the same when necessary. When so made, altered or amended, the said constitution and general laws shall be the law governing such society, order or association and its officers, subordinate lodges, councils or bodies and the members in their relations to such society, order or association in all their acts.

Seventh: — To provide in the constitution and general laws for the payment to its members of sick, disability or death claims in such amounts as may be authorized and directed by said constitution and general laws. And also to provide for the payment in not less than five years, to members whose beneficiary or distribution period may then expire, of such sums not exceeding the maximum amount named in the beneficiary certificates as the constitution and

general laws in force at the expiration of said period may authorize and direct.

Eight: — To collect from its members by admission fees, dues and assessments the funds necessary to carry on its operations and provide for the payment of its benefits, which assessments shall be made in manner and form as provided by its constitution and general laws.

Ninth: — To carry on its operations through supreme and subordinate bodies or lodges, and to issue beneficiary or relief certificates in accordance with its constitution and general laws.

Tenth: — To enter into any obligation necessary for the transaction of its affairs.

That Act further provides that the application for incorporation of beneficial societies "shall be presented to a law Judge of the County in which the principal office of the corporation is located". — And further provides that upon the signing of a decree by said law Judge and the "recording of said charter and order, the subscribers thereto and their associates shall be a corporation for the purposes and upon the terms therein stated".

The argument that a corporation formed under the provisions of this Act of Assembly and obtaining a charter from the Court of Common Pleas is only a corporation and can only act in the county in which it was erected is disposed of by the ninth power given beneficial societies, as it would be rather ridiculous to give such corporations the right to carry on its operations through supreme and subordinate bodies of lodges if the same were all to be contained within the boundaries of one county.

A very little investigation on the part of the person advancing this argument would have shown him that the Courts of Pennsylvania have upheld the right of beneficial societies to appear in such courts in any county and to do business in any county, and have treated them throughout the history of beneficial societies on an equal footing with any other corporation formed, whether by application to the Court or to the Governor.

As a matter of fact, Judge Sulzberger has held that the supreme society itself not only is a corporation but that each of the supreme society itself not only is a corporation but that each of the supreme character. If the person advancing this argument is disposed to read the opinion on this question, it will be found in the eight volume of the Pennsylvania District Reports at page 198. We also submit to the membership of both societies interested that the powers conferred upon beneficial societies by the Act of Assembly above quoted is broader and more far reaching than any power conferred on beneficial societies, incorporated or not, by the laws of any other state of the United States.

The Act of Assembly also contains this provision relative to corporations: "The incorporation of an association of persons for the purposes named in this Act or accepting the same shall be held and taken to be of the same force and effect as if the powers and privileges conferred and the duties enjoined had been conferred and enjoined by special act of Legislature and the franchises granted shall be construed according to the same rules of law and equity as if it had been created by special charter and no modification or repeal of this Act shall effect any franchise contained under the provisions of the same.

Robert C. Hoerle, Attorney at Law.

Zgorajšnja izjava (ako ni zopet pesek v oči) naj glavni tajnik SSPZ. dobro prebavi, na kar (ako hoče razumeti) mora sprevideti neutemeljivost njegovih izjavljanj.

V splošnem bi priporočil združenju nasprotnim elementom, da so v izvajanjih stvarnejši, ker obrekljivost poštenih korporacij zna dovesti prizadete do neljubih posledic.

Blaž Novak, tajnik SDPZ.

Potreba narodnega delovanja

S sklenitvijo premirja so nastopile za izseljene Jugoslovane naloge in dolžnosti, katere je treba popolnoma izvršiti in katerim se mora odzvati vsak, ki ima sploh kaj zavednosti in čuta do svoje domovine. Izvršiti jih treba toliko popolneje, ker se pojavljajo že novi sovražniki naše svobode in zjedinenja.

S svojo vstrajnostjo, odločno borbo in s svojimi žrtvami so Jugoslovani v domovini izvojevali s pomočjo zaveznikov prvi del zmage, ko jim je zagotovljena na principu samoodločevanja narodi popolna svoboda in neodvisnost.

Prekinili so vse zveze z Avstrijo in Ogrsko ter upostavili lastno časno narodno vlado, ki je prevzela vso upravo naših dežel v svoje roke in katere program je:

— Svoboda, neodvisnost in zjedinenje vseh Jugoslovanov, ne oziraje se na dosedanje državne meje ter zastopstvo na mirovni konferenci.

Uresničene so sedaj stoletne želje in težnje našega naroda, izpolnjena stremjenja, ki niso nikdar zamrla v srcih Jugoslovanov, niti v času najtežje usode. Jugoslovani vstajajo k novemu življenju, da si "sami volijo vero in postave" v svoji svobodni državi.

Otresli smo se svojega največjega sovražnika, iznebili njegovega težkega jarma za vedno, kajti Avstrije danes ni več.

Jugoslovanska ideja je zmigala popolnoma, toda treba je, da branimo to svojo zmago pred vsakim sovražnikom, da jo napravimo trajnim, kajti nevarnost še ni prenehala za nas.

Bolj kot kedaj prej, je potrebno danes, da stojim ona straži, da branimo svoje pravice in svojo zemljo, in to pred onimi, ki so bili do sedaj naši zavezniki proti Avstriji. Znova je sedaj vsplamtelja pohlepnost tujcev po našem ozemlju, da se okoristijo na našem narodnem telesu da nam ugrabijo življenjsko potrebno potrebe dele našo teritorialne celote.

Oprezni pa moram obiti tudi napram onim, ki nam hočejo usiliti svojo vlado, katerim ni za neakopravnost vseh treh vej jugoslovanskega naroda, temveč za nadvlado enega dela nad drugim dvema.

Pokazali so zlasti v zadnjem času, da delujejo proti narodu, da so proti samoodločevanju celokupnega naroda, da so proti zjedinenju na enakopravni podlagi.

Volja celokupnega našega naroda mora biti merodajna za nas vse in vsakega. To so dokazali tudi naši narodni voditelji v Ameriki s svojimi svečanimi izjavami, s katerimi se odrekajo vsemu, kar hoče in kar bi moglo preprečiti svobodno izražanje in odločevanje jugoslovanskega naroda in v katerih izražajo, da je edinole Jugoslovanski Narodni Svet v domovini edini sedanji predstavnik narodne volje in edini po narodu in iz naroda postavljeni faktor, da odločuje o vseh narodnih zadevah.

Danes so odstranjene vse zapreke, ki so morda koga ovirale, da se pridruži narodnemu gibanju: konec je "avstrijaštvu", odpadli so pa tudi vsi neutemeljeni izgovori, da delujejo naše narodno-obrambene organizacije za mornarstvo in za srbsko dinastijo.

Naše organizacije, ki so vedno stale na stališču svobodnega samoodločevanja naroda, so z navdušenjem pozdravile vest iz domovine, da je proglašena jugoslovanska demokratična republika, in mnoga krajevna društva so že sprejela in odobrila resolucijo, katero sta predložila na newyorskem zborovanju don Niko Gršković in dr. Hinko Hinković, da se vsi Jugoslovani, ne oziraje na dosedanje meje, zjedinijo v svobodni republiki.

Razcepilni smo bili dosedaj, zlasti Slovenci, na znotraj in na zunanji, porabljaljo tako dragocen čas za medsebojne prepire. Pokazimo sloge vsaj sedaj, ko nam preti nova nevarnost, in pridimo od besed k dejanjem.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim srecem naznanjam sorodnikom in znancem, da je po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, 31. oktobra za vedno v Gospodu zaspal moj edini brat

JOHN ŽUGEL.

Pokojni je bil v 42. letu svoje starosti, rojen v vasi Krupa, fara Semič na Dolenjskem. Tukaj zapuša zalujočega brata Jakoba in sestro Agnes Žugel, omoženo Pasonieh, katera biva sedaj nekje v državi Pennsylvania; v starem kraju pa zapuša zalujočo ženo in tri nezdraste otroke ter mater in tri sestre. Bil je član društva Pl. Bratje šte. 5 SZS. v Leadville, Colo. Pokopan je bil na Mt. Olivet Cemetery v Denver, Colo.

Iskrena hvala vsem tistim, ki so mi bili v pomoč ob njegovi zadnji uri, posebno pa Rev. Father John Judnik; lepa hvala družini John Pecek in vsem onim, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku; torej še enkrat iskrena hvala vsem skupaj.

Tebi, nepozabljeni brat, naj bo lahka svobodna ameriška zemlja, počivaj v miru!

Zalujoči ostali:

Jacob Žugel, brat.
John Jakše, sorodnik.
Matth. Golob in Raphael Shray, prijatelja.
Leadville, Colo., 14. nov. 1918.
P. O. Box 669.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim srecem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem, da mi je smrt vzela preljubljeno ženko

JULIJO TURK

je starosti 18 let. Ranjka je podlegla španski influenci. Bolna je bila 2 tedna; prvi teden je bila malo boleha, drugi teden je legla v posteljo ter za vedno zaspala v soboto 9. novembra ob 9. uri zvečer.

Ranjka je bila članica društva sv. Alojzija JSKJ. Bila je priljubljena med našim, kakor tudi drugim narodom. Zapuša mene zalujočega soproga in 8 mesecev staro sinčka Jožefa. Zamenjala je tudi očeta Franka Klančar, ki pa je 6 ur po njeni smrti tudi umrl; mati Mary Klančar živi; od bratov Frank Klančar živi, Joseph Klančar je pa dva dni po njeni smrti tudi umrl; Jacob in Rudolph Klančar živita.

Iskreno se zahvaljujem vsem tistim, ki so mi bili in mi bodo v mojih žalujočih dneh v tolažbo in pomoč.

Tebi pa, ljuba ženica, Naj Ti bo lahka zemlja! Saj druž'ga tu na zemlji ni, Samo, da človek trpi.

Torej, draga Ti ženica, Ne žaluj, ko Te krije zemlja, Saj krila bode nas vse, Ker tega ne ubramo se.

Zalujoča ostala:

Joseph Turk, soproga in sinček.
Conemaugh, Pa., 14. nov. 1918.
(18-19-11)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tem potom naznanjam vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike, da mi je nemila smrt za vedno vzela mojo mi ljubo soprogo in zapuša mene zalujočega moža, tri otroke, od katerih starejši sin ima 9 let, drugi štiri in mlajši 9 mesecev, nadalje mater in 3 sestre: Frančiško, Terezijo in Alojzijo ter enega brata Franka. Previdna je bila s sv. zakramenti za umirajočo.

Tem potom se prav lepo zahvaljujem vsem, kateri so jo k zadnjemu počitku spremlili na katoliško pokopališče v Fredericks-town, Pa.

Ranjka je bila rojena 8. junija 1885; umrla je 8. novembra za pljučnico.

Bodi ti lahka ameriška zemlja; v miru počivaj in večna luč naj ti sveti!

Tvoj nepozabni soproga

Frank Koss.
Rices Landing, Pa., 10. novembra 1918.
(18-19-11)

Zakaj moramo biti prosti? — Odgovor na to najdete v Slovensko-ameriškem Koledarju za leto 1919, v članku "JUGOSLOVANSKI PROBLEMI".

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam prijateljem in znancem žalostno vest, da me je dne 2. novembra za vedno zapustila moja soproga, oziroma mati

JOZEFA PREMRU roj. Vidrič.

Stara je bila 30 let, doma iz vasi Strmeča pri Postojni, Notranjsko. Lotila se je je influenza in nato pljučnica, kateri je tudi podlegla. Tukaj zapuša mene žalostnoga soproga in 5 nedorastlih otrok, od katerih je najmlajši star 20 mesecev, najstarejši pa 9 let, v starem kraju pa eno sestro in mater, če sta še živi.

Tem potom se lepo zahvalim vsem, ki so mi kaj pomagali za časa njene boleznij; posebno se zahvalim Antonu Posega in njegovi soprogi ter Antonu Premru in njegovi soprogi, Petru Dolene in Johnu Premru; lepa hvala tudi članom društva sv. Janeza Krst. št. 75 JSKJ. v Camonsburgu, Pa., za krasen venec, katerega so ji podarili v zadnji pozdrav, ker je bila tudi ranjka gori omenjenega društva zvesta članica mnogo let.

Počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška zemlja!

Zalujoči ostali:
Matevž Premru, soproga.
Jožefa, Helena, Feni, Marija in Cilka, hčerke.
Meadowlands, Pa., Box 87.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je umrl soproga, oziroma oče

IGNACIJ KALAR,

zapustivši mene in štiri otroke, od katerih najstarejši je 18 let, najmlajši pa 4 leta. Umrla mi je tudi hčerka, stara 13 let, oba v časni bolnišnici v Forest City, Pa. Mož mi je umrl 5. novembra, hčerka pa 8. novembra, oba za znano boleznijo influenco.

Srečno se zahvaljujem vsem tistim, ki so nas obiskali za časa smrti, kakor tudi vsem onim, ki so mi spremlili k večnemu počitku. Posebna hvala pa njegovemu bratu Jožefu Glavič in njegovi soprogi, ker sta me tolažila v britkih urah, akoravno sta bila sama tolažbe potrebna, ker sta tudi sama izgubila hčerko dne 3. nov. staro 3 leta. Še enkrat prav prisrena hvala vsem skupaj.

Tebi, dragi soproga, naj sveti večna luč in lahka naj ti bo ameriška zemlja; ti pa, draga, nepozabna hčerka, prosí Boga za nas, da se snidemo enkrat nad zvezdami.

Zalujoči ostali:
Ana Kalar, soproga.
Janez in Ignacij, sinova.
Angela in Jožefa, hčerki.
Vandling, Pa., 16. nov. 1918.
P. O. Box 225.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po kratki in mučni bolezni izdihnil svojo blego dušo rojak

FRANK OVEN.

Pokojni je umrl dne 5. novembra v starosti 28 let. Doma je bil iz vasi Gabrovka, fara Sv. Križ pri Litiji na Dolenjskem. Sem se je preselil iz Forest City, Pa., kjer je spadal k Samostojnemu podpornemu društvu sv. Lovreca. V Ameriki zapuša enega brata in enega bratrance, v starem kraju pa mater, brata in sestro. Ranjki je bil tihega in mirnega značaja. Pokopan je bil dne 7. novembra na katoliškem pokopališču; pogreb je bil dostojen v teh izrednih časih.

Iskrena hvala vsem, ki so se vdeležili pogreba.

Tebi, dragi France, naj bo lahka ameriška zemlja!

Frank Kocian.
Coketon, W. Va., 17. nov. 1918.

Opomba: Odboru Samostojnega podpornega društva sv. Lovreca v Forest City, Pa., in bratu pokojnega tem potom naznanjam, ako hočejo podrobnejša pojasnila, naj se obrnejo na naslov:

Frank Kocian,
P. O. Box 86, Coketon, W. Va.

Zakaj hočemo Slovenci demokracijo? Ker smo bili od nekada demokratični, ker ne poznamo med seboj plemstva. — To je dokazano v članku "Poglavje o stari slovenski demokraciji", priobčenem v

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim srecem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem, da je po 7dnevni boleznij, previden s sv. zakramenti, dne 24. oktobra za vedno zaspal moj ljubljeni mož

MARTIN TOMŠIČ.

Pokojni je bil star 41 let, rojen v Borovnici na Notranjskem. Tulekaj zapuša staro mater, brata in sestro, tukaj pa brata John Tomšiča, stanujočega v Clevelandu, Ohio, kateri se je isto vdeležil pogreba. Njegova srčna želja je bila, da bi bil dobil svojega brata še živega, ampak kruta usoda je hotela drugače, umrl je pred prihodom svojega brata. Vzrok smrti je španska influenca. Umrl je bil član dveh društev JSKJ in SDPZ, sicer je bil dober član obeh društev; žalihože, ker niso bili člani zmorni priti na pogreb, ker je ravno tisti čas najboljši gospodarila ta strašna bolezen. Poprej bolan 9 mesecev za revmatizmo si je šel iskat ljubeza zdravja v toplicah na Mount Clemens, Mich., kjer je bil tudi popolnoma okrevan od revmatizma v štirih tednih, nakar se je povrnil domov v Braddock, Pa. Prišedši domov se ga je po par dneh vili lotila influenca, kateri je tudi podlegel v 7 dneh.

Zahvaljujem se vsem tistim, ki so mi izkazali zadnjo čast in ga spremlili na pokopališče ter mene tolažili v uri žalosti.

Zalujoči ostali:
Mary Tomšič, vdova.
John Zerjav, brat.
Frances Svet, sestra.

John Tomšič, brat umrlega.
Gregor Trtnik, John Rom in John Mulc, prijatelji.
Braddock, Pa. 1126 Maple way.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je umrl soproga, oziroma oče sedemletih otrok v starosti od 12. leta do 6 tednov

ANDY ZAJC.

Bolehal je samo 4 dni za influenco in pljučnico, kateri je tudi podlegel v tukajšnji Iron bolnišnici. Star je bil 41 let, doma iz Višje gore, vas Pole. Prispadal je k tukajšnjemu društvu sv. Petra in Pavla št. 15 JSKJ.

Srečno se zahvaljujem Johnu Merharju, predsedniku omenjenega društva, ko je vse tako lepo preskrbel in me tolažil ob njegovi smrti; prav lepo se zahvaljujem družini Koemanovi, ko so nam tako pomagali v boleznij ter nam dali vse na razpolago; lepa hvala družini Berglezovi ter Predaličevi, kakor tudi vsem drugim, ki so se vdeležili sprevoda na zadnji poti ter mi bili v tolažbo; srčna hvala tudi Rev. Ciril Zupanu, ki je bil nam v tolažbo ob času njegove smrti. Njegove telesne ostanke sme izročili materi zemlji na katoliško pokopališče Marije Pomagaj.

Tebi, nepozabljeni soproga in oče, bodi lahka ameriška gruda, počivaj v miru! Enkrat se skupaj snidemo nad zvezdami pri večnem Sodniku.

Zalujoči ostali:
Frances Zajc, soproga.
Andy, Joe, John, Tony in Frank, sinovi.
Mary in Frances, hčerki.
Pueblo, Colo., 13. nov. 1918.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem sorodnikom in znancem, da je nemila smrt pobrala mojega soproga, oziroma očeta, sina, brata in svača

JOZEFA GORENČIČ.

Dne 25. oktobra ob 1/22. popoldne je mirno v Gospodu zaspal v starosti 41 let. V Ameriki je bival okoli 15 let. Rojen je bil v Stavčiji vasi pri Žužemberku. V Clevelandu zapuša zalujočo ženo in 2 hčerki v starosti 8 in 10 let, tukaj v Pullmanu brala in sestro, v starem kraju pa očeta in mater ter dve sestri.

Bodi mu lahka svobodna zemlja! Vidimo se enkrat nad zvezdami.

Zalujoči ostali:
Bozi Gorenčič, soproga.
Bozi in Pepca, hčerki.
Anton in Uršula Gorenčič, stariši.
Anton Gorenčič, brat.
Ana Tome, sestra.
John Tome, svak.
Pullman, Ill., 14. nov. 1918.

Za staro pravdo

POVEST IZ LETA 1815.

Spisal Peter Bohinjec.

"Ne bojte se, vaša visokost! Mene ljubijo podložniki, očeta ne", odgovori Kristof Krajski mirno in s pikrim nasmehom grofu Turnu.

"Ljubijo vas, dokler jim niste gospodar, a potem bi bila druga.", "Nisem tako črnogled, vaša visokost! Ljubezni rodi pravico in pravica ljubezen."

Ko grof vidi, da se Kristof ne dá upogniti, začne miluje: "Le modri bodite, kakor ste bili doslej, in moja pomoč vam ne izostane."

"Zahvalim vas se enkrat za gostoljubnost in se priporočam tudi nadalje naklonjenosti vaše visokosti!" reče se Kristof odhajajoč.

"Bog vas spremlja, moj prihodnji sosed!" odgovori grof in ostane sam v sobi.

Poldne je zvonilo, ko je Kristof jezdil po radovljiskem trgu. Zapoljen v molitev, je krenil konja šele na drugo pot, ko je že izginil iz mesta.

Zavil je proti Begunjam. Počasi je konj korakal, slutec, da je gospodar zanišljen v globoke misli. Za vasjo pride do ozke soteske, skozi katero teče potok. Sredi med gorskimi stenami kriči proti nebu visoko zidovje grada Kamena, kjer so gospodarili grofje Lambergi.

Od grada se zasuec pot navkreber skozi smrekov gozd. Na koncu gozda, na vrhu klanca se odpre obširen razgled po ravnici. Posamične hiše kmetov so raztresene na okrog, dokler ne zagleda zvonika sv. Lucije. Sočnati travniki in rodovitne njive so pokrite s snežno plastjo. Le tupatam pribori izpod ledene skorje bister studenček.

Pri stari sobi sv. Lucije v zidanim znamenju se jezdec ustavi. Raduje se daljnega razgleda po vsej gorenjski strani. Na levi se dviga planica Dobrača, na desni strani, zapuščen svet, porastel z nizkim brinjevim grmovjem, v dolini pa vidi kopico hiš. Tam zre ob robu griča cerkev sv. Neze, na desno cerkev sv. Jurija, na levo grad Paradajzarjev. Doli v globokem jarku stani Bistrica, od daleč se vidijo Lomske gore, Konjska, Kočuta in drugi vrhovi.

Precej časa je potnikovo oko počivalo na tej okolici. Konj pa je nemirno prestopal po sneženih tleh.

"Torej tukaj si doma, Matijaž Klander!" je vzdihnil jezdec ter krenil konja v dolino.

Mlademu vitezu je srce močno utripalo. Covoril je že večkrat s kmetom Matijažem, a na njegovo domo ga še ni poiskal. Zato ni vedel za njegovo hišo, dasi je sledil da utegne biti taista, ki je največja in ima okrog sebe največ poslopjij. Ustavi se pri koči ter hoče povprašati dekca, ki je pomolil glavo iz nalega okna lesene hiše, kje prebiva oče Matijaž. To da dekca je hipoma izginil raz okno. Skozi s konja in poropoc z roko na lesena vrata.

"Kaj bi radi?" se oglasi v veži osoren glas.

"Pokazite mi, kje prebiva kmet Klander!"

"A — oče Matijaž? Kar naprej kajte na zavite na levo pri Lukovi hruški. Potlej pa stopite po stvi in čez most na Mihov travnik, pa najdete očeta Matijaža."

Kristof se je smejal čudnemu kažipotu, a nihotel motiti plašnih prebivalcev ter je šel peš dalje. Res dospel je nekaj trenutkov do neke hruške, ki bi naj bila Lukova, odtoč pa že zagleda most čez vodo. Konj ni hotel stopiti na most, ampak je poskočil čez potok. Že sta bila na Mihovem travniku. Na koncu travnika je stalo dolgo gospodarsko poslopje. Spodaj mala okeuca, ki so dajala svetlobo v hlove, zgoraj pa so bile pedlje in senice. Na levo je stala terlnica, na desno maslinica in sadje. V ozadju je stal mlin na veter in poleg njega dolg ulnjak. Šele ko se Kristof približa hlevom, se mu pokaže med drevjem dolga hiša s peterimi vrati ter brezčevljinami okni. Na voglu je bila lesena izba iz smrekovih polovic, na sredi zidana kašča, poleg nje spet kleti ter na drugem koncu s deskami obita kolarnica in nekoliko odmaknjeni svinjaki.

Dekla, ki je krmila svinjam, se skrivje za vogel, blapec, ki je mešal slamo na podu, gleda skozi špranjo nenavadnega prisleca, in dekca, ki je gnil mlado zrebe h

Korita, se prestraši tako, da izpušti konjička, kloboč mu pade raz ne, kričec: "Turek, Turek!" Izpuščeno zrebe pa veselo zarezgeta in priskače h Kristofovemu beleu.

Precej časa je Kristof stal na dvorišču. Počasi se bliža večinu vratom, ki so se za dečkom vaprila ter zakliče:

"Ali je gospodar doma?" "Kdo pa ste?" ga vpraša mlad možak, ki je stopil na prag z gorjačo v roki.

"Jaz sem Kristof Krajski in bi rad govoril s kmetom Klandrom." "In kaj bi radi? Kmet Klander sem jaz."

"Vi ste Klander? Saj Klandra vendar poznam, a vas ne poznam", odgovori Kristof nezaupno.

"Vi poznate najbrž našega očeta." "Matijaža?" "Tako, tako! Ali danes jih ni doma."

"Pa kdaj se vrnejo?" "Mislim, da v kratkem. Morda že danes. Sli so v Radovljico na sejem."

Za gospodarjevim hrbtom je stala mlada žena z detetom v naročju, ki se je vmes vtaknila, boječ se, da bi se tujec ne mudil dolgo časa:

"Oče so šli še obiskat svojega polbratra Tomaža na Bohinjsko Bpelo in težko, da bi prišli danes domov."

"Govorila sva z očetom Matijažem včeraj v Radovljici pri 'Kožuhu' in rekli so, da pridejo danes domov", odgovori mladi vitez odločneje.

"A, tako pa ze! Vi ste iz Blejskega gradu, kajne, gospod?" začne mladi gospodar zaupneje in stopi čez prag, da bi peljal konja v hlev.

"Stopite nekoliko v hišo, milostivi gospod, da se odpočijete, lepega konja pa postavim v hlev, da se pokrepča. Urša, sprejmi gospoda v hišo!"

In Kristof stopi v vežo in iz velike, sajaste veže v hišo. Velik prostor se je razgrnil pred njim. Velikanska peč z zelenimi pečnicami je čepela za vrati, izza peči pa so gledale tri otročje glave, plašno se oziraje po svetlem vitez. Ob kloplah so stali kolovratni, ob stenih pri vratih, ki so mečila shrambo, je bila naslonjena stružnica, v kotu pa se je belila orjaška javorjeva miza, na kateri je ležal ajdov hleb. Nad njo v kotu je viselo leseno razpelo, nad njo pod lesenim stropom lesen golobec in ob vežnih vratih je visel na stenih velik sklednik, spodaj pa umetno izrezljan žličnik.

"Polona, vzemi otroka!" zakliče gospodinja in izroči dete plašno se bližajoči deklici, ki je zlezla izza peči.

"Sedite, milostivi gospod!" reče prislecu gospodinja, ki postavi brž v kot na sredi sobe stoječo zibel in briše s predpasnikom prah s klopi, kamor naj bi gost sedel. Dve dolgi kiti sta ji viseli po hrbtu in z levega si je popravljal ruto, zabasano za pasom. Orjaška žena močnih prsi ter okroglih pleč je stopala tako urno v volnatih nogavicah po umazanih tleh, da se je vitez kar čudil njeni gibčnosti. Dasi je že pet otrok povila, je bila še vedno mlajnega obraza in gladke kože.

Vitez je molče ogledaval pohištvo in se čudil raznim domačim izdelkom po hiši. Osobito mu je ugajala napol spletena kosarica iz vrbovih šib in povpraševal je, kdo vse to dela.

"O, to naredi pozimi vse naš gospodar sam", odgovarja gospodinja. "Kar se rabi pri vozovih in drugem orodju, to vse se pozimi pripravi, ker bolj utegnemo."

V tem je že vstopil gospodar. Brž odreže gostu kos črnega kruha, ženi pa reče, naj prinese mesadjo iz shrambe.

In prilregel se je mlademu vitezu iz črni kruh, z medom namazan. Hvalil je priprosto jed, in ko je gospodar iz kleti prinesel še hrubsko, se je Kristof dobro počutil. Tako domače se mu je vse zdelo, dasi so ga otroci izza peči še vedno plašno pogledavali. In ko pristopi k peči, da bi jih nagovoril, so skočili vsi trije na drugom koncu izza peči ter se skrivali za materino krilo. Le dete v zibelki se mu je ljubko nasmihovalo.

(Dalje prihodnjič.)

Severova zdravila, zdravljajo zdravje v družini.

Izborno mazilo.

Ako vas tare revmatizem, protin in nevrologija, potrebujete kako dobro mazilo, s katerim se mazate zunanje. To zdravilo rabite morda že takoj; poskusite ga in se boste prepričali o njegovi izbornosti. Ni vam treba odlašati. Vzemite

Severa's Gothard Oil

(Severova Gothardska olja), katero ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. To zdravilo se samo priporoča kot najboljši liniment za lase, boleznin, izborno zdravilo, ako imate okolišnice in sklepe, kako poskodbne, in vsakovratne druge bolezni na telesu. Vzemite ga, kadarkoli je vam treba kakega mazilnega kreplila. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 50 in 60c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Zahteve Luksenburške

Luksenburžani zahtevajo, da velika vojvodinja odstopi. — Vojvodinja je pripravljena zahtevati ugoditi, ako narod z glasovanjem dokaže, da je to njegova želja.

Zeneva, Švica, 17. novembra. — "Lausanne Gazette" pravi, da bo dala luksenburški narod in parlament zahtevala, da se odpove prestolu velika vojvodinja, ki jo smatrajo za simbol nemških intrig. Liberalna stranka zahteva, da se razglasi luksenburška republika in prikloni Franciji.

Ko je velika vojvodinja izvedela za mnenje naroda, je takoj odgovorila, da je pripravljena odstopiti, ako se uvede o tem vprašanju splošno glasovanje, prej pa ne.

Velika vojvodinja Marija, ki je v začetku vojne protestirala proti vpadu nemške armade na potu proti Franciji, je spooetka kazala vsaj na zunaj veliko ogorčenje. Pozneje pa je to ogorčenje pojnjalo, ker je vplival na njo dvor ki je bil sestavljen večinoma iz Nemcev. Zadnja tri leta pa je postopala v smislu centralnih držav in je zavzela isto stališče kot drugi nemški dedni knezi, ki zdaj naglo odstopajo.

Sestra velike vojvodinje se je zaročila z bavarskim prestolonaslednikom princem Rapertom in bi s tem prišla Luksenburškje v krog nemških držav. Navdušenje dvornih krogov za nemške vpadnike pa se ni razširilo med narod, katerega je 260 tisoč duš. Luksenburžani, dasi se poslužujejo večinoma nemškega govora, so bolj naklonjeni Franciji kot pa Nemčiji in luksenburška narodna hinna ima naslednje značilne vrstice: "Nikdar ne postanemo Prusi".

1. avgusta 1914 je državni minister Eyschen poslal francosko in nemško vlado, da na spoštujeta luksenburško nevtalnost. Istega dne, še predno je bilo mogoče dobiti odgovor iz obeh dežel, so se nemške čete že polastile železniških postaj v Luksenburgu. Nemški zunanji minister pl. Jagow je potem odgovoril:

"Cesarska vlada jamči Luksenburški popolno povračilo za vsako škodo, katero bomo naredili. Dobili smo zanesljivo obvestilo, da korakajo francoske čete proti Luksenburški."

Na to je minister Eyschen brzo javno odgovoril:

"Na Luksenburškem se ne nahaja niti eden francoski vojak in ni nikakšnega znamenja, da bi bila od francoske strani ogrožena luksenburška nevtalnost. Ravno nasprotno: 1. avgusta so bile železnice na francoski zemlji blizu Mont St. Martin Logwy razdejanee."

Navzile temu so nemške armade vkorakale v deželo in so ostale v njej do svojega poraza.

Velika vojvodinja je bila ves as vojne naklonjena Nemčiji in je z Nemci delila veselje nad zmaganji. Smatrala se je enako z drugimi r mškimi knezi.

Velika vojvodinja ima v zemljiških osebne lastnine, ki se cenj na 50 milijonov dolarjev. Postala je vladarica po smrti svojega očeta velikega vojvode Viljema Aleksandra 26. februarja 1912.

Luksenburška, ki je nekajd tvorila del svetega rimskega cesarstva, je v svoji zgodovini mnogo krat menjala svojega vladarja. Zaporedoma je bila pod kontrolo Češke, Poljske, Burgundije, Avstrije, Francije in Nizozemske.

Francija jo je vzela Avstriji v miru v Campo Formio 1797 in je pod

Klic ob enajsti uri

NA NASLOV VSEH SLOVENCEV V AMERIKI.

Nemčija je podpisala premirje pod takimi pogoji, da ji ne bo mogoče več misliti na kako obnovitev bojevanja. S tem dejstvom je padel zadnji zid, ki je zadrževal mir. Mirovna konferenca je sedaj samo vprašanje časa, ista je torej pred durmi.

Dasi se mi Slovenci na eni strani veselimo konca vojne in mirovne konference, vas na drugi strani navdaja strah pred njo. Kajti zemljepisna lega Slovenec v Evropi je taka, da bo treba izvarredne paznje, sicer bo pomenila bodoča mirovna konferenca politično smrt za Slovence. Kaj sme Slovenci brez Goriske, brez Trsta in okolice, brez Istre: kaj je Jugoslavija brez Dalmacije?

Res je, da nudi Wilsonovo načelo — samoodločevanje narodov — pravično rešitev slovenskega, oziroma jugoslovenskega vprašanja toda dejstvo, da mi mejnimo na Italijo, zavestno Združenih držav, in dejstvo, da je velik del evropskega prebivalstva bistveno ovezan na tržaško luko, in dalje dejstvo, da so italijanski irredentisti v zadnjih letih delali velikansko propagando v namenom, da svetu dokažejo, da so omenjene zemlje italijanske in ne jugoslovske. vsa ta dejstva tvorijo veliko možnost, da bodo člani mirovne konference videli razmere v drugačni luči, kakor pa jih vidimo mi in kakor v resnici so. V sled tega je nujno potrebno, da Slovenci počutimo ameriško javnost o resničnem stanju tamkajšnjih razmer. Samoobsebi se razume, da bo imela ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravilene želje posameznih ljudstev; toča pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci; dalje se tudi samoobsebi razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel

Zadnji rodbine Montberthier

Spisal Jean Rameau. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

14 (Nadaljevanje.)
Enajsto poglavje.

Gospod Savere in njegov nečak sta prišla v sredo popoldne ob petih k Montberthierovim.

Grof se je bil že vrnil in je bil zelo zadovoljen. — Gospod Armand Savere je bil mož na svojem mestu. Bil je velike in lepe postave, lepega obraza in jezik mu je tekel, da je bilo kaj. Že po prvih formalnostih je rekel grofu Montberthieru, da hoče kupiti od njega vse žito in da bo naučil gospodično Nino fotografirati.

Naslednjega dne je bil že zopet pri njih. Tedaj se je bil tako razvnel, da je v sprejemni sobi oponašal razne igrance in sicer tako natančno, da so hoteli vsi pookati smeha. — Pri tej priliki je dal tudi kuharju navodil, kako se makaroni najokusneje pripravljajo.

Deklici je pokazal svoj krasen prstan in jo je nežno objel krog pasu, ko so se odpravili po gradu gledat starine.

Mihael jima je sledil v mali razdalji in ni rekel niti besede. — Pravzaprav pa ni vedel, kaj bi počel s svojima rokama in kaj bi govoril. Strie ga je s svojo veliko možko postavo potisnil čisto v ozadje. Zdelo se mu je kot da bi bil Armand sam gospodar celega gradu. Ko sta se vracala proti domu, je vprašal nečak:

— No, ljubi strie, kako vam kaj ugaja?
— Imenitna je! — Krasna!
— Kaj ne? In njen obraz!
— Nebeški!
— In kako se zna smejati!
— Božansko! — Njen nasmeh je kakor solnčni žarek.
— Ali je Nina pripravna, da bi vam pletla nogavice in vam pravljala sadje za zamo?
— Boljše bi si ne mogel misliti.
— Ali res strie?
— Fant, jaz se ne laskam.
— Kdaj jo boste zasnubil zame?
— Zasnubil? Proketo se ti mudi!
— Stvar se izplača, ljubi strie.
— Toda pomisli, da jo jaz komaj poznam.
— To je stranska stvar. — Saj je dovolj, da jo jaz poznam.
— Ti si egoist, moj dragi fant. — V treh dneh ne more biti no-roka pri kraju. Jaz moram najprej gospodično Nino opazovati in spoznati, kakšen značaj ima. — Veš, dekleta so kakor globoki studenci, katere je treba prej pregledati, predno ve človek, koliko vode je v njih. Predno ti dam žensko, moram prepričati, da jo boš zamogel ljubiti celo svoje življenje. Sicer mi pa punca ugaja. Veš, ona je bisser, pravi bisser. Po pravici ti povem, fant, da nisem mislil, da si boš izbral kaj tako pripravnega.
— Toda poslušajte, strie.
— Vem, vem. Lepe srajce nosiš in lepe hlače, toda tvoja postava, tvoja postava. — Zdi se mi, da si malo preozek v ramenih. — No, toda to ni tvoja krivda. — Tvoj pekojni oče je bil ravnotak. — In pa tudi stasit nisi, moj fant. — Skoraj bi rekel, da si prava pokveka.
— Nikar ne stokajte, strie, vi ste še vedno kot fant.
— Ali se ti zdi? — Kaj misliš, ali bom ugajal mali?
— Na vas je posebljeno vse, kar se more zahtevati od strica.
— Od strica? — Jé zamrmlal stavec ter zamahnil s palico, da je kar zažvižgalo.

Kmalo se je pa tako uredilo, da sta se obe rodbini vsak teden dvakrat ali trikrat sestali.

Montberthier je razkazal gospodu Savernu gozd, dočim je povtel gospod Saverne Montberthiera in njegovo hčer v svoj parni mlin ter jima vse razkazal.

Ko je grof enkrat izprevidel, da se gospod Saverne zelo zanima za njegovo hčer, se je zopet vdal svojim starim sanjarijam in je zno va začel kupovati starine po okolici.

Hčerka mu je pa kmalo zatem vse povedala. Rekla je, da ni zaljubljena v strica, pač pa v nečaka in da se hoče z nečakom poročiti.

Staremu grofu je bilo to popolnoma vseeno. Njega ni nič brigalo, če bo njegov zet mladi ali star. Slo mu je v prvi vrsti za to, da mu zet omogoči poplačati vse dolgeve in ohraniti zbirke.

V splošnem je bila zadeva precej čudna. — Gospod Saverne je ravnotako hodil za Nino kot gospod Valin.

— Jaz sem sta — mu je rekel ponavadi — le meni daj prednost. — In to je govoril tudi tedaj, ko jo je objel krog pasu ter ji pomagal v voz.

Valina se je čudno zdelo, ker je njen stric Nini neprestno za petami. Nekoč ga je vprašal o tem in se je pritožil.

— Vi ste malo preveč galantni — je rekel. — Človeku bi se skoraj zdelo, da mi hočete odvesti nevesto.

— Jaz? — se je začudil vdovec. — Kaj pa vendar misliš?
— Zakaj ste pa vedno poleg nje?
— Preiskusiti jo hočem, moj fant, nikar se ne boj. — Najprej se moram prepričati, če bo res zvesta.

— Taki poskusi imajo ponavadi zelo slabe posledice.
— Nini je pa stric zelo ugajal.
— Moj Bog, — je rekla sama pri sebi — kako gre vse po sreči. — Se nikoli nisem videla tako prijaznega strica. Sedaj sem prepričana, da bo dal svojih tristošest frankov.

Da bi prej dospela do svojega cilja, je bila še bolj prijazna s starim stricem.

Pa tudi Armand je čutil to. Začel je nositi svetlejšje obleke, rjave čevlje in kratke hlače.

Toda v tem oziru se ni mogel meriti s svojim nečakom. Vsled tega je napel drugačne strune. Spomnil se je, da je izvrsten keglja-vec. V svojem parku je dal napraviti kegljišče, kjer sta z Mihaelom tekmovala. Mihael je bil poražen.

Ker je bil velik, je lahko z roko trgjal orehe in drugo sadje ter se simejal, ker ni mogel Valin doseči do veje.

— Ljubi strie — je rekel nečak — vi me v marsikaterem oziru nadkriljujete. Vse znate, samo plavati ne. — Čakajte, jutri bova plavala. — Bova videla, kdo bo boljši.

Ko sta bila nekoč sama v vili, sta se začela pogovarjati o Nini.

— No — je vprašal Mihael, — ali sedaj natančno poznate svojo bodočo nečakinjo? — Ali vam ugaja?
— Fant, še nikdar mi ni tako ugajala kakor sedaj.
— Kaj pa mislite glede posestva?
— Imenitno!
— Kaj je pa z gradom in gozdom?
— Boljše bi ne moglo biti.
— Ali mislite, da bo preveč tristošest frankov?
— Med brati je vredno toliko.
— Torej boste zasnubil Nino?
— Moj Bog, saj še ni konec sveta. — Kam se ti pa mudi? — Saj si star šele petindvajset let in lahko še par tednov počakaš. — Sicer si pa še nekoliko premlad za ženitev.
— Toda, strie!
— Ne, ne, nekoliko premlad si še. V taki starosti se ponavadi možki ne ženijo.
— Toda jaz jo ljubim.
— Toliko slabše. — Strastna ljubezen je v zakonu največja nevarnost. — Ne ljubezni, pač pa pametne in resne naklonjenosti je

treba. — Ti pa se nisi dovolj resen.
— Toda, strie!
— Gospodična Montberthier bi bila bolj sposobna za starejšega možkega. — Koliko ljubice si pa že imel?
— Moj Bog, strie — jaz ne razumem.
— Kakih pet ali šest, kaj ne? — Morda si jih imel celo dvanajst? Vidiš, fant, to je slabo, zelo slabo. — Kdor je tako malo živ, ni ma nobenega upliva. — Pojdi v pisarno in sprejmi pošto. — Zdi se mi, da prihaja pismonoša. — No, kaj pa čakaš, fant?
Gospod Saverne je postal precej oster in strog. — Mihael je za nji čas večkrat opazil, da je gospod Saverne njegov gospodar, ne pa stric. — Ko je bil v gradu je le malokdaj rekel: "Moj nečak", pač pa večkrat: "Moj tajnik".

Nina je bila pa neprestano pri stricu. Vedela je, da se mu ne sme zameriti, kajti šlo je za tristošest frankov. Neprestano je bila pri njem in se je smejala njegovim šalam.

Gospod Saverne ji je prinašal evetlice in bonbone, kar je vse z velikim veseljem sprejemala.

Čudno se ji je zdelo le to, da so njegovi, še malo prej sivkasti brki, postali črni.

Nekega dne je rekel stric svojemu nečaku:
— Fant, znano ti je, da hočejo v Oise moji mlinarji zastavkati. Veš kaj, odpelji se ob petih z brzovlakom in uredi stvar.
— Toda strie, jaz sem vendar povabljen k večerji v grad.
— Te bom že jaz nadomestil. — Pripravi kovčeg in vzemi dovolj perila seboj. Rečem ti pa, da se ne smeš prej vrniti, dokler ne bo cela zadeva končana.

Mihael je bilo zelo težko, toda odpotovati je moral.

(Dalje prihodnjik)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. T., Joliet, Ill. — Da, vedno zahtevali in zahtevamo tudi zdaj, smo pisali v jugoslovanskem smislu in smo vedno zavzemali stališče, da se morajo naše dežele rešiti avstrijskega jarma. To smo ljeno. Meja, kakoršno hoče imeti

SLOVENKE IN HRVATICE, POZOR!

Zelim dobiti služkinjo v starosti od 44 do 55 let. Plača po dogovoru. Natančneje se dogovorimo pisмено ali ustmeno. Katero veselje, naj se oglasi na naslov: Joseph Bogolin, 2312 Spring Garden Ave., N. S., Pittsburgh, Pa.

Italija, ne bo obveljala. Trdno vstrajamo pri svojih zahtevah, za nami so Francija, Anglija in Združene države. V njih pravico zaupamo in trdno smo prepričani, da bo Italija prisiljena odstopiti od svojih zahtev. Ne mečite na nas blata, kajti storili smo vse, kar je bilo v naši moči, da pride naš narod do pravice in tudi zdaj še ne mirujemo. Zdjaj ni čas, da bi obupavali in vrgli puško v koruzo, temveč ojuimate se in pojte na boj za pravico stvar. Pri družstvih agitirajte, da pošljejo ameriški vladi protest; protestirajte proti pretiranim zahtevam Italije in zahtevajte pravico za naš narod.

Preložena Rupertova poroka.

Bazel, Švica, 18. novembra. — Iz Monakovega se poroča, da je bila poroka bavarskega prestolonaslednika, ki je bila prvotno določena za november, preložena do srede januarja.

Boljševiško divjanje.

London, Anglija, 18. novembra. Angleški zunanji minister Balfour je v poslanski zbornici izjavil, da so ruski boljševiki z lakoto, morjenjem in masakri hoteli ztreti vse one, ki niso podpirali njihove vande.

Pozor! Pozor!

Moški in ženske, ki trpe na kakršnikoli zunanji ali krvni bolezni, pridite k nam ali pa pišite; ne odlašajte.

FELIX TASOTO DRUG CO., 65 Stanton Ave., Akron, Ohio.

Dr. LORENZ **644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.**

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam se zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ter znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skusi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma sanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Jas ozdravim nastropijeno kri, mazulje in liše po telesu, be-talni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, boleznj v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, omenico, revmatizem, katar, sisto žilo, navduho itd.

Uradne ure so: v ponedeljkih erodah in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldne v torekli, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure večer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Pe-ridite me ozdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov: **Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.**

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumejo. Jaz sam hrvaško še iz starega kraja, zato vas laško ozdravim.

Varčevanje == poglavitna naloga...

Voditelji naše velike republike in njim na čelu predsednik Wilson. so prišli do prepričanja, da zamore edino varčevanje v vseh stvareh. varčevanje do skrajnosti, priversti to deželo h končni zmagi.

In če bo zmagala Amerika, bo zmagal ves pošteni svet nad krivico, nepoštenostjo in barbarstvom. Vlada Združenih držav zahteva od nas, ki smo ostali tukaj, najmanj, kar more zahtevati. Od nas zahteva, da moramo varčevati, in da imamo od tega varčevanja v prvi vrsti mi sami dobiček in šele v drugi vrsti vlada S svojimi prihranki pomagamo vladi. Naši prihranki nam bodo dobrodošli v težjih časih kot so sedaj.

EVROPA JE IZCRPANA.

Dala je vse, kar je imela. Dala je vse, kar je morala dati. Nam ni rečeno, da moramo, pač pa le, **KAR MOREMO**, čeravno v najvišji meri. Nemci morda mislijo, da je ta kampanja za vojno-varčevalne znamke nekaj neumnega. Naj mislijo, to je njihova stvar. — V najkrajšem času bodo izprevideli, da bo ta armada ravno tako pripomogla h končni zmagi kot armada na bojiščih v Franciji.

Vaša patriotična dolžnost je v razmerju z denarjem, katerega zaslužite, temveč morete in temveč morate vložiti v vojno-varčevalne znamke. **NE POZABITE**, da je vojakovo življenje odvisno od podpore ki mu jo dajejo ljudje doma. **POMAGAJTE!** Štedite in kupujte vojno-varčevalne znamke!

Sedaj lahko kupi vsakdo

W. S. S. BUY W. S. S. W. S. S.

za nizko ceno: **\$4.22** Leta 1923 bo vsaka posamezna vredna: **\$5.00**

Ni dovolj razlagati, kaj so storili Nemci. To Nemcev čisto nič ne boli. — Oni se čisto nič ne brigajo, kaj vi mislite o njih. Pomagajte svoji vladi, da jih bo premagala. To je edina stvar, katero morajo Nemci vpoštevati. Če štedite in kupujete vojno-varčevalne znamke, zadenete Nemca na ono mesto, kjer je najbolj občutljiv.

MI SE NE BORIMO ZATO, DA BI IZGUBILI VOJNO. Toda ali ste še pomislili, kaj bi se zgodilo, **ČE BI JO IZGUBILI?** Hitrost zmage je odvisna od tega, kako znaš varčevati in kako znam varčevati jaz ter podpirati vlado v finančnem oziru. Kupujte vojno-varčevalne znamke ter povspešite **ZMAGO!** — Ali izpolnjujete tako vestno svojo nalogo kot jo izpolnjujejo naši fantje na fronti?

Nekdo je rekel: Če bi se naši fanti tako dolgo vstavljali iti "over the top", kot se branijo nekateri ljudje kupovati vojno-varčevalne znamke in Liberty bonde, bi prišli pred vojno sodišče in bi bili ustreljeni vsled strahopetnosti.

Pomislimi je treba, da bi tega denarja ne darovali vladi, pač pa samo posodili, ter bi ga lahko dobili nazaj, kadarkoli bi hoteli.